

akib aktüel

Aralık 2015 sayı 53

akdeniz ihracatçı birlikleri resmi yayın organı

Mersin
inovasyon ile
marka kent olacak

Kimya Ar-Ge Proje Pazarı
ihracatın değerini artırıyor

HAYVANCILIK ÜRÜNLERİ İHRACATININ
POTANSİYELİ YÜKSEK
HEDEFİ BÜYÜK

Parsiyel serviste 1984 yılından bugüne biriktirdiği deneyimle

BİR İLKİ BAŞARIYOR:
İSKENDERUN'U
tüm dünyaya bağlıyor

HAFTALIK DÜZENLİ DENİZYOLU KONTEYNİR PARSİYEL SERVİSİ İLE
İSKENDERUN LİMANI'NDAN

Ashdod /İsrail: Direk

Barcelona Aktarmalı: Tüm Avrupa, Amerika, ve Afrika Limanları

Singapur Aktarmalı: Tüm Asya, Avustralya ve Yeni Zelanda Limanları

Dubai Aktarmalı: Tüm Arap Körfezi, Hindistan ve Ortadoğu Limanlarına

En kısa sürede teslim, en uygun fiyatla

SABAY LOJİSTİK İSKENDERUN Tel: 0326 613 71 41 (pbx) Faks: 0326 613 44 86 E-mail: iskenderun@sabay.com.tr

İSTANBUL | MERSİN | İZMİR | İSKENDERUN | İSTANBUL ATATURK HAVA LİMANI

E-mail: info@sabay.com.tr www.sabay.com.tr

2015 çok zor bir yıldır

ZEKİ KIVANÇ

**AKDENİZ TEKSTİL
VE HAMMADDELERİ
İHRACATÇILARI BİRLİĞİ BAŞKANI**

Değerli ihracat ailesi,

Gerçekten zor bir yılı geride bırakıyoruz. 2015, iki genel seçimin yaşandığı, ekonominin yılın önemli bir bölümünde durgunlaştığı, döviz piyasalarında hareketliliğin baş döndürdüğü, yurtiçi ve yakın coğrafyalarımızda terör eylemlerinin ve çatışmaların arttığı, velhasıl gündemi çok yoğun olan bir seneydi.

Bütün gelişmelerin faturasını da maalesef sanayi ve ihracat sektörleri ödedi. Euro/Dolar paritesindeki öngörülemez oynaklık, ihracatımızı olumsuz şekilde etkiledi. En büyük ve en önemli ihracat pazarımız olan AB pazarına gerçekleştirdiğimiz ihracat miktar bazında artsa da paritenin etkisiyle değer bazında geriledi. Kasım ayında Euro/Dolar paritesi, geçen senenin aynı ayına göre yüzde 13.8, ocak-kasım döneminde ise yüzde 16.9 geriledi. Bu gerilemenin ihracatımıza etkisi yılın 11 ayında 11.9 milyar dolar oldu. Diğer bir deyişle, yurtdışına daha çok malı daha az paraya sattık. Küresel merkez bankalarının para politikaları ve Çin'deki yavaşlama da, küresel piyasalarda büyük riskler oluşturdu.

Hatasıyla sevabıyla bir yılı daha geride bırakıyoruz. Umutlarımız ve beklentilerimiz 2016 yılının tekrar ekonomiye ve üretime odaklanılan, siyasi tartışmaların geri plana itildiği bir yıl olması yönündedir. İhracatçılar olarak işimiz yine kolay değil. IMF, 2016 yılında büyüme beklentisini yüzde 3.6'ya indirdi. IMF, 2016 için ABD'de yüzde 2.6, Euro Bölgesi'nde yüzde 1.6, gelişmekte olan ülkelerde ise yüzde 4 büyüme bekliyor. Euro Bölgesi'ndeki toparlanma önümüzdeki yılın en olumlu beklentisini oluşturacak.

Başbakanımız Ahmet Davutoğlu tarafından açıklanan reform programının hayata geçirilmesi yönündeki çalışmaları önümüzdeki yıl dikkatli şekilde takip edeceğiz. Yüksek katma değerli üretim ve ihracata dayalı büyüme modeli için yapısal reformların hayata geçirilmesini çok önemsiyoruz. Sanayicilerimizin temel öncelikleri arasında; ihracat odaklı bir büyüme modelinin kurgulanması; eğitimden teşvike, inovasyondan markalaşmaya topyekün bir reform programının hayata geçirilmesi; ihracata yönelik devlet desteklerinin ihracatımıza oranının yüzde 1'e çıkarılması; kayıtdışı ekonomiyle mücadelenin devam etmesi bulunuyor.

Haksız ithalata karşı sürdürülen etkin mücadelenin devamı sektörümüz ve entegre üretim yapımızın korunması açısından oldukça önemli. Ek vergi kapsamının pamuk ve suni sentetik iplik üretimini de kapsayacak şekilde genişletilmesi, var olma mücadelesi veren iplik işletmeleri için önemli bir zorunluluk halini almıştır.

Türkiye, hiç geç kalmadan yeni bir reform hamlesi başlatarak tüm sektörlerimizin rekabet gücünü artırıcı adımları bir an önce atmalıdır.

2016 yılının tüm ülkemize sağlık, huzur ve barış dolu günler getirmesini temenni eder, hepimizi saygıyla selamlarım...

4 BİRLİK'TEN
Gıdacıların umudu
Irak pazarı

6 BİRLİK'TEN
ABD Konsolosu'ndan
nezaket ziyareti

8 EKONOMİ BAKANI
ZİYARETİ
Dış ticaretin kaptanı
dümene geçti

12 İHRACAT RAKAMLARI
Kasım'da 11.4 milyar
dolarlık ihracat

16 İNOVASYON
İnovasyon Haftası'nda
yüzlerce proje,
on binlerce katılımcıyla
buluştu

18 KAPAK
Hayvancılık ürünlerinin
hedefi büyük

28 AR-GE PROJE PAZARI
Kimyevi maddelerde
proje heyecanı

30 ÇALIŞTAY
Mersin'in ulaşılabilir ve
sürdürülebilir hedefleri

34 TİCARET HEYETİ
İran ile ikili heyet
görüşmeleri

36 MAKALE
Afrika yeni fırsatlar
sunuyor

38 GÖSTERGELER

SAHİBİ
AKDENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ ADINA
M. BÜLENT AYMEN

YAYIN KURULU
ADNAN ERSOY ULUBAŞ
ALİ CAN YAMANYILMAZ
ALİ KAVAK
ALİ UĞUR ATEŞ
M. BÜLENT AYMEN
HAYRİ UĞUR
MAHMUT ARSLAN
ZEKİ KIVANÇ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
İSMAIL ÇETİN

YÖNETİM YERİ
AKİB LİMONLUK MAH.
36. CAD. NO:4
YENİŞEHİR 33120 MERSİN
TEL: 0324 325 37 37
FAKS: 0324 325 41 42
E-POSTA: akib@akib.org.tr
WEB: www.akib.org.tr

YAPIM

KÜÇÜK MUCİZELER YAYINCILIK VE
İLETİŞİM HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.

YAYIN DİREKTÖRÜ
ERKAN ERSÖZ
erkanersoz@kucukmucizeler.com

EDİTÖR
KADİR CANSI
kadir@kucukmucizeler.com

GRAFİK TASARIM
ELİF GÜLAYDIN
elifgulaydin@kucukmucizeler.com

FOTOĞRAF
FATİH YAĞCIN

KATKIDA BULUNANLAR
ECE ÖNGEÇ, SAMİ SÜYGÜN
MEHMET ÖZÇELİK

BASKI - ÇİLT
BELMAT BASKI
TELSİZ MAH. 69/1 SOK. NO:25/5
ZEYTİNBURNU / İSTANBUL
www.belmatbaski.com

DAĞITIM
KRY NET

AKİB AKTÜEL DERGİSİ AKİB ADINA
KÜÇÜK MUCİZELER YAYINCILIK VE
İLETİŞİM HİZMETLERİ LTD. ŞTİ. TARAFINDAN
YAYINA HAZIRLANMAKTADIR.

İLETİŞİM
KAPTANPAŞA MAHALLESİ DARULACEZE CADDESİ
BİLAŞ İŞ MERKEZİ A BLOK NO:31 KAT:6 D: 63
ŞİŞLİ / İSTANBUL
(0212) 211 68 53-73

AKİB AKTÜEL, AKDENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ
GENEL SEKRETERLİĞİ TARAFINDAN AYDA BİR
YAYIMLANIR VE ÜCRETSİZ DAĞITILIR.

AKİB AKTÜEL'DE YER ALAN İMZALI YAZILAR,
YAZARLARIN KİŞİSEL GÖRÜŞLERİDİR,
AKDENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ'Nİ BAĞLAMAZ.

AKİB AKTÜEL'DE YER ALAN YAZILAR VE
FOTOĞRAFLARIN HER TÜRLÜ TELİF HAKKI
AKDENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ'NE AİTTİR.
İZİN ALINMADAN, KAYNAK GÖSTERİLEREK DAHI
İKTİBAS EDİLEMEZ.

AKMİB KİMYA SEKTÖRÜ İHRACATÇILARINA %75 DESTEKLİ YURT DIŞI PAZARLAMA FIRSATI

√ Akdeniz Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (AKMİB) tarafından, kimya sektöründe yer alan Őirketlerin yurt dışı pazarlarında etkinliğinin artırılması ve uluslararası rekabet gücünün geliŐtirilebilmesi amacıyla bir URGE projesi gerçekteŐirilecektir.

√ AKMİB'in kimya sektörü ihracatının desteklenmesi için yürüteceği projede Őirketlerin uluslararası rekabet güçlerinin geliştirilmesine yönelik ihtiyaç analizi, istihdam, eğitim, danışmanlık, yurt dışı pazarlama ve alım heyeti faaliyetlerine Ekonomi Bakanlığı tarafından 4 milyon dolara kadar destek verilecektir.

√ Projeye katılan firmalar, AKMİB önderliğinde, ortak ihtiyaç analizi, ortak öğrenme (eğitim ve danışmanlık) ve ortak pazarlama (tanıtım, marka, ticaret heyeti, eŐleŐtirme) gibi ihracata yönelik eylem ve faaliyetleri yerine getirecektir.

√ Proje maliyetlerinin yüzde 75'i Ekonomi Bakanlığı, kalan yüzde 25'lik kısım ise projeye katılan firmalar tarafından karŐılanan URGE projesi kapsamında hayata geçireceği uygulama ile AKMİB, üyelerinin mevcut ihraç pazarlarına yenilerini ekleyebilmelerini ve ihracatlarını artırabilmelerini amaçlamaktadır.

√ İlk defa Mersin ve Adana'da Kimya Sektöründe faaliyet gösteren firmalara yönelik gerçekteŐirilecek proje, yeterli sayıda başvuru sağlandıktan sonra Ekonomi Bakanlığı onayına sunulacaktır.

Konuyla ilgili detaylı bilgiye www.akib.org.tr internet sitemizden ulaŐılabilirsiniz.

UR-GE

Burcu Őenel / Kimya Sektör Şubesi

Telefon: 0324 325 37 37 (1161)

E-Mail: burcuakbudak@akib.org.tr

Gıdacıların umudu Irak pazarı

Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği organizasyonu ile Türkiye, Irak Agrofood Fuarı'na milli katılım sağladı. Özgün stant tasarımı ile Türkiye heyeti, fuarda istenen ilgiyi yakaladı.

Irak, Erbil'de gıda sektörüne yönelik Irak Agrofood Fuarı'nın Türkiye milli katılım organizasyonu bu yıl dördüncü kez Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği (ASHİB) Akdeniz Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği ve Akdeniz Hububat Bakliyat ve Yağlı Tohumlar İhracatçıları Birliği tarafından 16-19 Kasım 2015 tarihleri arasında başarı ile gerçekleştirildi. 12 bin metrekare alana sahip Erbil International Trade Center'da gerçekleştirilen fuarda 16 ülkeden 100'den fazla katılımcı firma yer aldı. Ziyaretçilerin çoğunluğu perakende ve toptan alıcı firma temsilcilerinden oluşuyordu. Gıda fuarı kapsamına giren alanlar şunlardır: Bakliyat, makarna, süt ve süt ürünleri, su ürünleri ve balıklar, kanatlı ürünleri, dondurulmuş

ve konserve gıdalar, yaş meyve sebze, gıda ürünleri ambalajı ve paketlenme ürünleri ve benzeri. Birçok sektöre yönelik ürünlerin sergilendiği söz konusu fuarda Türkiye milli katılımı 240 metrekare alanda 12 firma ile tamamlandı. Türkiye'nin, fuarda istenen başarıyı ve ilgiyi yakalaması amacıyla özgün stand tasarımı yapıldı. Fuarda katılımcı Türkiye firmalarının logo, ürün görseli, ürün ve iletişim bilgilerinin yer aldığı broşürler hazırlandı ve info stand alanında ziyaretçilere dağıtıldı.

TÜRKİYE'DEN 12 FİRMA YER ALDI

AKİB'i temsilen fuara ASHİB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Can Yamanyılmaz, Akdeniz Hububat, Bakliyat ve Yağlı Tohumlar İhra-

catçıları Birliği Denetim Kurulu üyeleri Oktay Demirci ve Mustafa Yavuz Ateş katıldı. Ayrıca Irak Bölgesel Kürt Yönetimi Hükümet Sözcüsü Sefin Dizai, Irak Türkmen Milletvekili Aydın Maurouf ve Türkiye'nin Erbil Konsolos Yardımcısı Salih Çınar stantları ziyaret ederek Türkiye'den gelen katılımcılarla görüşmelerde bulundu.

Türkiye milli katılımı ile fuara katılan firma listesi şu şekildedir: Su Ürünleri Tanıtım Grubu, Şekerli Mamuller Tanıtım Grubu, Başhan Tarımsal Ürünleri, Mersin Seker, Diyarbakır Tarım Ürünleri ve Gıda, Rana Tarım, Sa-Su Su ve Tarım Ürünleri, Kilikya Şalgam İçecek, Noble Metal Madencilik, Dervişoğlu Tarım Ürünleri, Marma Makarna Gıda Tarım, Name Gıda.

OCAK-EYLÜL 2015 DÖNEMİ İRAK'A İHRACAT

Yaş Meyve, Sebze

136.3

Milyon
Dolar

Hububat, Bakliyat

173.4

Milyon
Dolar

Su Ür. ve Hayvansal Mam.

87.4

Milyon
Dolar

Türk kimyacılar, PLMA Show'da

Türkiye milli katılım ile PLMA's 2015 Private Label Trade Show'a katıldı. Akdeniz Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nin organizasyonunda fuara katılan firmalar ABD pazarından umutlu.

Amerika Birleşik Devletleri, Şikago'da gıda ve gıda dışı sektörlerine yönelik PLMA's 2015 Private Label Trade Show'unun Türkiye milli katılım organizasyonu bu yıl ikinci kez Akdeniz Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (AKMİB) tarafından 15-17 Kasım 2015 tarihleri arasında başarı ile yapıldı. Fuar kapsamına giren gıda ve gıda dışı ürünler şunlardır: Kozmetik, güzellik ve bakım, ilaç, ev eşyaları, do it yourself ürünleri, ambalaj, hediyelik eşya, mum, hediyelik paketlenme,

şüş eşyaları, ışıklandırma, puzzle, boş vakit oyunları, temizlik ürünleri, giyim ve aksesuarları ve benzeri. Birçok sektöre yönelik 'özel markalı' yani store brands, private labels, private brands ürünleri'n sergilendiği söznusu fuarda Türkiye milli katılımı 130 metrekarelik alanda 10 firma ile gerçekleştirildi. Chicago's Rosemont Convention Center'da gerçekleştirilen fuarda 2 bin 750 katılımcı firma yer aldı. Ziyaretçi olarak giriş bedelinin 475 dolar olduğu fuar, 5 bin profesyonel

ziyaretçi tarafından ziyaret edildi. Ziyaretçilerin çoğunluğu perakende ve toptancı alıcı firma temsilcilerinden oluşuyordu. ABD'deki büyük zincir mağazalarındaki 'özel markalı' ürünlerde yaşanan artış nedeniyle uluslararası üreticilerin ABD piyasasına ilgisini artırıyor. Yıldan yıla ABD'de 'özel markalı' ürünlerdeki büyüme ulusal markaları geride bırakıyor. Türkiye milli katılımı 84 metrekare Food Hall ve 46 metrekare Home & Health Hall olmak üzere iki ayrı Hall'de gerçekleştirildi. Türkiye'nin, Fuarda istenen başarıyı ve ilgiyi yakalaması amacıyla özgün stant tasarımı yapıldı. Fuarda katılımcı firmalarımızın logo, ürün görseli, ürün ve iletişim bilgilerinin yer aldığı broşürler hazırlandı ve info stand alanında ziyaretçilere dağıtıldı.

ABD'YE TÜRKİYE ÇIKARMASI

AKMİB'i temsilen fuara AKMİB Yönetim Kurulu Başkan Vekili Mehmet Murat Direkçi katıldı. Şikago Başkonsolosu Umud Acar, Boston Ticaret Ataşesi Alperen Kaçar, Chicago Ticaret Müşaviri Barlas Bildir ve Ekonomi Bakanlığı Fuar Gözlemcisi Oktay Erkilic katılımcı firmalar ile görüşmelerde bulundu.

Türkiye milli katılımı ile fuara katılan firma listesi şu şekildedir: 1a Kimya Mimarlık Temizlik Maddeleri, Bessan Makarna, Burakcan Gıda, Galen Dış Ticaret, Gata Kozmetik, Işık Tarım Ürünleri, İstanbul Kimyevi Maddeler Ve Mamulleri İhracatçıları Birliği, Su Ürünleri Tanıtım Grubu, Zeytin Ve Zeytinyağı Tanıtım Grubu, Zey-Tur.

Eco-etiket önemli hale geliyor

Dış ticarete önemli hale gelen eko-etiketleme ile ilgili 22 Aralık 2015 Salı günü AKİB Toplantı Salonu'nda ihracatçılara bilgi verilecek. TİM, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve AKİB iş birliği ile AB ve diğer ülke mevzuatlarında yer almaya başlayan ve yasal zorunlulukların ötesinde rekabet avantajı ve iş yapış şekli olarak benimsenen ve ticari faaliyetin temel unsurlarından biri haline gelen eko-etiketleme konusunda ihracatçılara yönelik bir eğitim düzenleniyor. Son başvuru tarihi 21 Aralık 2015 Pazartesi günü olarak belirlendi. Eği-

time katılabilmek için başvuru formunun sebnemtinli@akib.org.tr adresine ya da 324 325 41 42 numaralı faks ile iletmeniz gerekiyor. Eğitimde ele alınacak konular şunlardır: Çevre Etiketleri Hakkında Genel Bilgiler, Çevre Etiketleri Çeşitleri, Dünyada Uygulanan Çevre Etiketleri, Çevre Etiketleri İle İlgili ISO Standartları, Avrupa Birliği Eko- Etiket Tüzüğü, Ürün/Hizmet Gruplarına Yönelik Çevre Etiketleri Kriterleri, Çevre Etiketleri İle İlgili Yapılan Ulusal, Çalışmalar, Çevre Etiketleri İle İlgili Uluslararası Proje Çalışmaları.

ABD Konsolosu'ndan nezaket ziyareti

ABD Adana Konsolosu Linda Stuart Specht, 9 Kasım 2015 Pazartesi günü bir dizi incelemelerde bulunmak üzere Mersin'e gelirken, Akdeniz İhracatçı Birlikleri'ne de nezaket ziyaretinde bulundu.

AKİB Koordinatör Başkanı Bülent Aymen'in ev sahipliğinde gerçekleşen ziyarete, ABD Adana Konsoloslugu Siyasi ve Ekonomik İşler Müdürü J.M. Sawton-Ruiz, AKİB Genel Sekreteri İsmail Çetin ve AKİB Genel Sekreter Yardımcısı Ümit Sarı da refakat etti. Yaklaşık iki buçuk ay önce Adana Konsoloslugu görevine başlayan Specht'e, yeni görevlerinin hayırlı olması temennisinde bulunan AKİB Koordinatör Baş-

kanı Aymen, Akdeniz İhracatçı Birlikleri'ne ait tanıtım filmini izleterek, Genel Sekreterlik faaliyetleri, AKİB üzerinden gerçekleştirilen ihracatın bölgesel ve sektörel dağılımı hakkında bilgi verdi. Türkiye-ABD ikili ticari ilişkileri, dünya ve Türkiye ekonomisinde yaşanan son gelişmeler ve iki ülke arasında gerçekleşen ticaretin dengelenmesi konularına da değinilen

ziyarete Aymen, iki ülke arasındaki ticaretin her iki ülke menfaatine olacak şekilde geliştirilmesine yönelik düşüncelerini paylaşıırken, Adana Konsolosu Specht ise ABD' li firmalar ile Türk firmalar arasındaki ticari bağların daha da güçlenerek, karşılıklı iş yapma yolunda sağlam adımlar atılacağına inandığını ifade etti.

İhracata destek için dış ticaret eğitimi

A'dan Z'ye Dış Ticaret Eğitim Programı, dış ticaret ile ilgili herkesi ilgilendiriyor. Eğitime katılmak isteyen firma sahiplerinin, iş kurmayı planlayanların ve istihdam bekleyenlerin 6 Ocak 2015'e kadar başvurmaları gerekiyor.

Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği'nin faaliyetleri çerçevesinde ve bölgenin ihracat yapısının sağlıklı bir şekilde artması yönünde gerçekleştirilen çeşitli çalışmalar kapsamında, eğitimin bölge ihracatçı firmaları açısından önem arz eden bir konu olduğu göz önüne alınarak, ihracat faaliyetlerinin başarıyla yürütülmesinde; yetmişmiş, uzman elemanlara sahip olmak büyük önem taşıyor. Bu bilinçle, firma ve kuruluşlarımızda çalışan elemanların bu konudaki bilgi ve becerilerini geliştirmek, gereksinim duyulan nitelikli işgücünün yaratıl-

masına katkıda bulunmak amacıyla, 70 saatlik (6 hafta sonu) 'Sertifikalı A'dan Z'ye Dış Ticaret Eğitim Programı' düzenlenecek. Düzenlenecek olan eğitim programıyla, sektörün içinden ve konusunda uzman kişilerden alınacağınız eğitimle, dış ticaret vizyonu kazanacak, sektörün içindeki yerinizi sağlamlaştıracak veya doğru yerinizi alacaksınız. 'Sertifikalı A'dan Z'ye Dış Ticaret Eğitim Programı'na, katılım 50 kişi ile sınırlandırılmış ve son başvuru tarihi 6 Ocak 2016 Çarşamba günü olarak belirlenmiş. Ancak 50 kişilik kontenjan dolduğunda kayıtlar

kapanacak. Kayıt için son başvuru tarihi 6 Ocak 2016 Çarşamba günüdür. Eğitim katkı payı 150 liradır. Eğitim ücretinin Akdeniz İhracatçı Birlikleri Vakıfbank Mersin Şubesi (052) IBAN NO: TR53 0001 5001 5800 7285 4389 04 hesabına ya da AKİB Veznelere 'EĞİTİM ÜCRETİ' ve firma/katılımcı adı belirtilerek yatırılması gerekiyor. Katılımcıların katılım formu ile ödeme dekontunu (324) 325 41 42 numaralı faksa ya da sebnemtinli@akib.org.tr elektronik posta adresine iletmeleri ve ulaştırma dair teyit almaları gerekiyor.

İş hukuku ışığında işveren hakları zirvesi

İşverenlerin iş yaşamına ilişkin iş hukuku kaynaklı sorunlarının gündeme geldiği seminer 23 Kasım 2015 Pazartesi günü Adana Sanayi Odası Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi.

İŞVERENLERİN ÖNEMLİ SORUNLARI VAR

Seminerin açılışında konuşan Adana Sanayi Odası Başkanı ve Akdeniz Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Başkanı Zeki Kıvanç, işveren-işçi ilişkilerinden dolayı işverenlerin önemli sorunları olduğunu belirterek, iş yaşamına ilişkin sorunlar ve güncel konularla ilgili bilgi alışverişinde bulunulmasını ve işverenlerin mağduriyetinin önlenmesini amaçladıklarını söyledi.

İŞVERENLERE 'DÜZENLİ KAYIT' UYARISI

Yargıtay Onursal Üyesi Ali Turhan, son dönemde işçi-işveren sorunları nedeniyle yarıda biriken milyonlarca dava bulunduğuna dikkati çekti. İşverenleri, muhasebe ve insan kaynaklarına ilişkin kayıtların düzenli tutulması konusunda uyararak Ali Turhan, kayıt eksikliklerinin işverenlerin hukuk karşısında zayıf kalmasına ve davaları kaybetmesine neden olduğunu belirtti.

İŞ GÜVENCESİNDEN YARARLANMA KOŞULLARI

1. İş sözleşmesi belirsiz süreli olmalı.
2. İşyerinde 30 veya daha fazla işçi çalışıyor olmalı.
3. İşçinin kıdemi en az altı ay olmalı.
4. İşçi işveren vekili veya yardımcısı olmamalı.
5. İş sözleşmesi işveren tarafından feshedilmiş olmalı.

EN AZ ALTI AYLIK KIDEM KOŞULU

1. İş sözleşmesinin kurulduğu tarihten başlar.
2. Fesih bildirimini işçiye ulaştığı tarih esas alınır.
3. Bildirim öncelikli dikkate alınmaz.
4. Deneme ve askı süreleri dâhildir.
5. Kural olarak, aynı işveren nezdinde geçen süreler dikkate alınır. İstisna: İşyeri ve iş sözleşmesi devridir.

İŞ GÜVENCESİ TAZMİNATA DÖNÜŞTÜ

Yargıtay 22'nci Hukuk Dairesi Tetkik Hâkimi Hüseyin Can da, iş güvencesi hükümleri kapsamında işe iade davası şartları ve Yargıtay'da davaların nasıl değerlendirildiğini anlattı. İş güvencesinin, 2013 yılındaki İş Kanunu düzenlemesi ile hukuk sistemine girdiğini vurgulayan Hüseyin Can, "Düzenleme iş güvencesini sağlamak için yapıldı ama ülkemizde daha çok tazminata dönüşen bir uygulama oldu" dedi.

İŞVEREN LEHİNE HÜKÜMLER VAR

Yargıtay 7'nci Hukuk Dairesi Tetkik Hâkimi Uğur Ocak ise, İş Hukuku'ndaki işçi alacakları ile ilgili ayrıntılı bilgi verdi. Yasalarda işçi lehine olduğu kadar işveren lehine de önemli hükümler bulunduğunu belirten Ocak, ücret konusunda ispatın işçiye ait olduğunu, ödenen ücretle gerçek ücret arasında fark bulunuyorsa her türlü şekilde ispatlayabileceğini, bu nedenle hükümlere titizlikle uyulması gerektiğini kaydetti.

DIŞ TİCARETİN YENİ KAPTANI MUSTAFA ELİTAŞ

TİM heyeti, yeni Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ı makamında ziyaret etti. AKİB sorumluluk bölgesinin en önemli kentlerinden Kayseri Milletvekili olan Mustafa Elitaş, geçmiş yıllarda AKİB Yönetim Kurulu'nda da görev almıştı.

TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi başkanlığındaki ihracatçı heyeti Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ı Ankara'daki makamında 28 Kasım 2015 Cumartesi günü ziyaret ederek, yeni görevlerinde başarılar diledi. Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş hem ihracatçıların talep ve beklentilerini dinledi, hem de Rusya ile son dönemde ortaya çıkan gelişmeler doğrultusunda ihracatçı sektörlerin sorunlarını ve çözüm önerilerini tartıştı. Mustafa Elitaş, ihracatın Türkiye sanayisine can verdiğini, üretimi besleyerek büyümenin motoru

olduğunu vurgulayarak, bugün gerçekleştirilen toplantının 2023 ihracat hedefleri doğrultusunda önümüzdeki dönemin yol haritasını çizmeye yönelik önemli sonuçları olduğunu ifade etti. Mustafa Elitaş, "Bakanlığımız açıklanmadan önce patlak veren Rusya Federasyonu ile yaşanan gelişmeler çerçevesinde, ülkemiz ekonomisinde önemli bir yere sahip ihracatçılarımız ile bir araya gelerek gündemde yer alan hususları değerlendirme ve gelişmelerin ihracatımıza ve Rusya ile ticari ilişkilerimiz üzerindeki olası etkilerini hep birlikte

mütalaa etme fırsatı bulduk" dedi. Elitaş, "Yaşanmakta olan ve yaşanması muhtemel olası sorunlara yönelik fikir teatisinde bulunduğumuz bu verimli toplantılara bundan sonra da devam edeceğiz ve ihracat gemisine sektörlerimizin beklentisi ile yol vereceğiz" şeklinde konuştu. Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş Rusya ile yaşanan gelişmeler sonrasında başta yaş meyve ve sebze sektörü olmak üzere, deri ile tekstil ve konfeksiyon sektörleri ihracatında yaşanan sorunlara ilişkin sektör temsilcileri tarafından dile getirilen talepleri ivedilikle

MUSTAFA ELİTAŞ KİMDİR?

64. Hükümetin Ekonomi Bakanı olan Mustafa Elitaş, ekonomist ve sanayici kimliği ile tanınıyor. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İktisat ve Maliye Bölümü'nü bitirmesinin ardından sanayici olarak iş hayatına atılan Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş, 22'nci ve 23'üncü dönemlerde Kayseri Milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde aktif görev almıştı. İyi düzeyde İngilizce bilen Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş, evli ve dört çocuk babasıdır. İş ve siyaset hayatı boyunca pek çok dernek, oda ve borsa ile ihracatçı birliklerinde yönetim kurulu üyeliklerinde bulunan Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş, milletvekilliği süresince Ak Parti Grup Başkanvekilliği'ni de sürdürmüştü.

değerlendirileceklerini ifade etti. Elitaş sektörün sorunlarını ele almak üzere devletin tüm mekanizmaları ile seferber olduğunu, enstrümanları en etkin şekilde kullanmak üzere çalışmalar yaptığını belirterek “Şu anda tüm ilgili bakanlıkların en üst düzey yetkililerinin bir araya geldiği bir değerlendirme toplantısı yapılıyor. Ekonomi Bakanlığınca yapılan tüm tespitler ve ihracatçılarımızın dile getirdiği çözüm önerileri bu platforma taşınmış durumda. Ayrıca, yine bu akşam bakanlar düzeyinde toplanacak olan Ekonomik Koordinasyon Kurulu'nda

da olası tedbirleri gözden geçirecek ve ivedi olarak gerekli kararları vereceğiz” şeklinde konuştu.

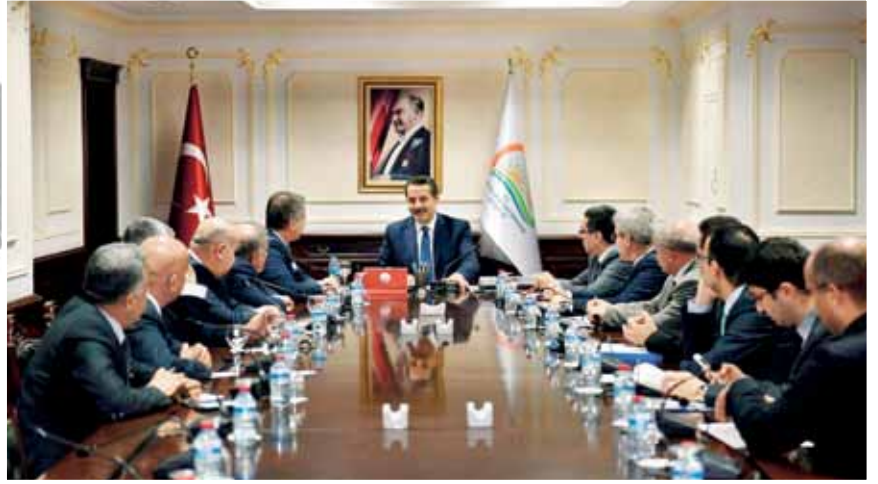
BİRÇOK SEKTÖRDEN İHRACATÇI TOPLANTIDAYDI

TİM Başkanı Mehmet Büyükeksi liderliğindeki heyette şu isimler yer aldı: TİM başkan vekilleri Mustafa Çıkrıkçıoğlu ve Süleyman Kocasert. TİM Yönetim Kurulu üyeleri Abdulkadir Çıkmaz, Ahmet Güleç, Mustafa Satıcı ve Rıza Seyyar. TİM Denetim Kurulu Üyesi ve AKİB Koordinatör

Başkanı Bülent Aymen ve TİM Denetim Kurulu Üyesi Recep Burak Sertbaş. TİM Sektörler Konseyi üyeleri Başaran Bayrak, İsmail Gülle, Mustafa Şenocak, Latif Aral Alish, Zeki Poyraz ve Zekeriya Mete. Doğu Karadeniz İhracatçılar Birliği Başkanı Ahmet Hamdi Gürdoğan. Akdeniz Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği Başkanı Ali Kavak, Akdeniz Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Kemal Kaçmaz. İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği Başkanı Hikmet Tanrıverdi.

GIDA TARIM BAKANI İLE GÜNDEM RUSYA KRİZİ

AKİB Yönetim Kurulu Başkanları, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı olarak yeni hükümet kabinesinde göreve başlayan Faruk Çelik'i makamında ziyaret ederek, yeni görevinde başarılar diledi.

AKİB Koordinatör Başkanı Bülent Aymen, Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Mahmut Arslan ve Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Başkanı Ali Can Yamanyılmaz, Akdeniz Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Başkanı Zeki Kıvanç, Akdeniz Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Uğur Ateş ve AKİB Genel Sekreteri İsmail Çetin 2 Aralık 2015 Çarşamba günü Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik'i ziyaret etti.

RUSYA PAZARI İLE İLGİLİ ENDİŞE HAKİM

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı ev sahipliğinde ve basına açık olarak gerçekleştirilen ziyarette, AKİB Koordinatör Başkanı Bülent Aymen, Bakan Çelik'e yeni görevinde başarı diledi. Aymen, özellikle Türkiye-Rusya arasında yaşanan kriz sebebiyle Rusya'nın Türkiye'ye yönelik aldığı ekonomik yaptırım kararlarının ihracatçıları

nasil etkilediği konusunda bilgi aktarmak istediklerini belirtti. Konu ile ilgili ihracatçıların endişelerini dile getiren Bülent Aymen, en kısa sürede Rusya probleminin çözülmesini umut ettiklerini belirterek, "Bizim hükümetimize güvenimiz sonsuz. Bu haksız tutuma karşı hükümetimiz en kısa sürede gerekli önlemleri alacak. İhracat da durmayacak. İhracatçı da hiç bir şekilde mağdur olmayacak" diye konuştu.

AKİB Koordinatör Başkan Yardımcısı ve Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Mahmut Arslan ise, Rusya'ya ihraç edilemeyen narenciye ürünlerinin Suriye mülteci kamplarında, okullarda öğrencilere ya da kışlalarda askerlere dağıtılabileceğini ifade ederek, böylelikle malların telef olmasının engellenebileceği konusunda görüşlerini bildirdi.

RUSYA, BEYAZ ET İTHALATINI DURDURACAK

AKİB Koordinatör Başkan Yardımcısı ve Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller

İhracatçıları Birliği Başkanı Ali Can Yamanyılmaz ise narenciye dışında, Rus hükümetinin 1 Ocak 2016 itibarıyla Türkiye'den beyaz et ürünlerinin ithalatını da durdurma kararı aldığına dikkat çekerek, bu konuda da gerekli önlemlerin alınması konusunda talepte bulundu. Avrupa ülkelerine balık ihracatının her geçen gün arttığını da kaydeden Ali Can Yamanyılmaz, bu artışın devam etmesi için, destek ve teşviğe ihtiyaç duyduklarının altını çizdi.

Akdeniz Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Başkanı Zeki Kıvanç da, Türkiye'de pamuk üretim alanlarının oluşturulması, pamuk üretiminin teşvik edilmesi konusunda destek beklediklerini ifade ederek, pamuğu dışardan ithal etmek yerine üretilmesinin tekstil sektörünün önünü daha da açacağını dile getirdi.

BAKAN İLE IRAK ZİYARETİ KONUSULDU

Son olarak söz alan Akdeniz Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Baş-

Bülent Aymen, Türkiye-Rusya arasında yaşanan kriz sebebiyle Rusya'nın Türkiye'ye yönelik aldığı ekonomik yaptırım kararlarının ihracatçıları nasıl etkilediği konusunda Faruk Çelik ile bilgiler paylaştı.

kamı Ali Uğur Ateş ise Suriye ve Irak'la yaşanan sorunları belirterek, üyelerden gelen şikâyetler üzerine Kasım ayında Irak Bölgesel Kürt Yönetimi Tarım Bakanı Abdulstar Majid'i ziyaret ettiklerini, kendilerine siyasi belirsizliklerin ihracatı olumsuz etkilediğini ve özellikle tarım ürünleri ihracatındaki düşüşün ihracatçıları açısından kaygı olduğunu belirttiklerini ve önümüzdeki dönemde alınabilecek tedbirler ve sorunlara ait çözüm önerileri konusunda görüş alışverişinde bulduklarını aktardı. Ateş ayrıca, Irak Bölgesel Kürt Yönetimi Tarım Bakanı Abdulstar Majid'in, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik'i ziyaret et-

mek istediğini, aradaki sorunların karşılıklı görüşmeler neticesinde, sağlıklı bir şekilde çözülmesinin de iki ülkenin yararına olacağını belirttiğini ilettili.

KISITLAMA İLE İLGİLİ RESMİ BİLDİRİM YOK

Toplantıda tüm başkanları birebir dinleyen Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik, 1 Ocak 2016 itibarı ile meyve, sebze ve beyaz et üzerinde bazı ithalata ilgili kısıtlamalar getireceklerinin Rus hükümeti tarafından ifade edildiğini ama kendilerine henüz resmi olarak ulaşılmış bir bildirim olmadığını ifade ederek, "Önümüzde 1

aylık süre var. Bahse konu ürünler yaş ve sebzedden bahsediliyor. Bunların bazılarının ömrünün çok kısa olduğunu dikkate aldığımız zaman bu yaşanan süreçte bir mağduriyet söz konusu mudur, değil midir? Tabii ki bu durumu bakanlıklar olarak değerlendiriyoruz" diye konuştu. Bakan Çelik, "Bu süreç zarfında ihracatçıların sıkıntılarını gidermek için, yaşanabilecek sorunlar neyse hükümetimiz en üst düzeyde ayrıntılı bir şekilde takip edilecek. Ayrıca Rusya'dan geri gönderilen malların bir kısmının alternatif pazarlara gönderilmesi üzerine de çalışmalarımız devam ediyor" diyerek sözlerini tamamladı.

YAPTIRIM KARARLARININ EN ÇOK ETKİLEYECEĞİ TÜRK SEKTÖRLERİ

GIDA

Türkiye, Rusya'nın Avrupa'ya uyguladığı gıda ambargosundan en fazla yararlanan ülkelerden biri olmuştur. Türkiye, meyve ve sebze gibi ürünlerin ihracatını artırması nedeniyle 2014'te Rus pazarındaki payını yüzde 19 oranında artırmıştı. Ancak Rusya Başbakan Yrd. Arkadiy Dvorkoviç gelişmelerin ardından, Türkiye'ye yönelik yaptırımlar kapsamında bu ülkeden meyve ve sebze ithalatının sınırlandırılacağını söyledi.

TURİZM

Rusya kendi vatandaşlarına Türkiye'yle ilgili seyahat planlarından vazgeçmeleri için çağrıda bulundu. Rus tur şirketleri de Türkiye'ye tur paketi satışlarını durdurdu. Türkiye Turizm Bakanlığı verilerine göre ocak-ekim ayları arasında Türkiye'yi 3.5 milyon Rus turist ziyaret etmişti. Bu, Türkiye'deki her sekiz turistten birinin Rus olduğu anlamına geliyor. Yaptırımlardan en zarar verici etkiyi turizm sektörü görecektir.

ENERJİ

Rusya Ekonomi Bakanı Aleksey Ulyukayev, Türkiye'ye yönelik yaptırımlardan Türk Akımı doğalgaz boru hattı projesi ve Akkuyu nükleer güç santralinin de etkilenebileceğini söylemişti. Rusya-Türkiye ilişkilerinde enerji sektörü kritik bir önem taşıyor. Zira ortak enerji projelerinin yanı sıra Türkiye tükettiği doğalgazın yüzde 55'ini, petrolün de yüzde 30'unu Rusya'dan ithal ediyor.

KRİZLER GEÇİCİ ORTAKLIK BAKİ OLMALI

Kasımda ihracat yüzde 10.5 düşüşle 11 milyar 437 milyon dolar oldu. Rakamları açıklayan Mehmet Büyükeksi, Türkiye ile Rusya arasındaki üzücü olay ile ilgili, “Türkiye’nin ihracatında Rusya’nın payı 11 aylık rakamlara göre yüzde 2.8 seviyesinde. Bu bağlamda iş adamlarının hep kazan-kazan ilkesine göre hareket etmesi gerektiğine inanıyoruz” dedi.

TİM Başkanı Mehmet Büyükeksi, TİM tarafından kayda alınan kasım ayı, 11 aylık ve son 12 aylık ihracat verilerini 1 Kasım 2015 Salı günü basın toplantısıyla Niğde, Grand Niğde Otel’de kamuoyuyla paylaştı. ‘2015 Kasım Ayı İhracat Rakamları Basın Açıklaması’na Niğde Belediye Başkanı Niğde Belediye Başkanı Faruk Akdoğan, Niğde Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Şevket Katurcıoğlu, Niğde Ticaret Borsası Başkanı Zafer Uyanık, Niğde Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Adnan Görür katılırken, TİM Başkan Vekili Mustafa Çıkrıkçıoğlu, Adana Sanayi Odası Başkanı Zeki Kıvanç ve Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Başkanı Ali Can Yamanyılmaz da hazır bulundu. Sırasıyla Niğde Belediye Başkanı Faruk Akdoğan ve Niğde Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Şevket Katurcıoğlu konuşma yaptı. Konuşmaların ardından TİM Başkanı Mehmet Büyükeksi, ihracat rakamları ve gündemi değerlendiren basın açıklaması yaptı. Buna göre kasım ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 10.5

düşüşle 11 milyar 437 milyon dolar oldu. Yılın ilk 11 ayında ihracat yüzde 8.6 düşüşle 131 milyar 942 milyon dolara geriledi. Son 12 aylık ihracat ise yüzde 7.8 düşüşle 145 milyar 211 milyon dolar olarak gerçekleşti. İhracat toplantısının ardından ilin en fazla ihracat gerçekleştiren beş firmasının yetkilerine plaket verildi. 2014 yılında en çok ihracat yapan beşinci firma ZNO Kimya, dördüncü firma Drops Gıda, üçüncü firma Birko Birleşik Konyunlular, ikinci firma Niğtaş Mikronize Kalsit, birinci firma Ditaş Doğan Yedek Parça oldu.

EN FAZLA İHRACAT OTOMOTİV SEKTÖRÜNDEN

Kilogram bazında ihracat kasım ayında yüzde 3.4 artış gösterirken, 11 aylık dönemdeki kilogram bazındaki yükseliş, yüzde 0.9 oranında oldu. Birim fiyatlarındaki düşüş nedeniyle ihracat gerilerken, kilogram bazında yükseliş trendinin sürmesi ihracatçının umutlarını 2016’ya taşımasına neden oldu. Kasım ayında en fazla ihracatı, 1 milyar 920 milyon dolarla

otomotiv sektörü yaptı. Bu sektörü 1 milyar 409 milyon dolarla hazır giyim ve konfeksiyon ile 1 milyar 301 milyon dolarla kimyevi maddeler sektörleri takip etti. Bu verilerin yanı sıra, kasım ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre 101 ülke ve gümrük bölgesinde ihracat artışı gösterirken, 132 ülke ve gümrük bölgesinde ise azalış yaşanması dikkati çekti. Türkiye’deki iller bazında da 56 kentte kasım ayında geçen yılın aynı dönemine göre ihracatta azalış görülürken, 23 kentte de artış yaşandı. En fazla ihracat yapılan beş ülke kasım ayında sırasıyla Almanya, İngiltere, Irak, İtalya ve ABD oldu. Bunun yanı sıra Almanya’ya ihracat yüzde 4.7, Irak’a ihracat yüzde 15.3, İtalya’ya ihracat yüzde 2.4, ABD’ye ihracat yüzde 6.4 gerilerken İngiltere’ye ihracat yüzde 3 arttı. Kasım ayında en fazla ihracat yapılan 30 ülke arasında, en yüksek ihracat artışı ise yüzde 23.5 ile Suudi Arabistan yakalarken, Fas’a yüzde 21.7, İspanya’ya yüzde 9 arttı. İhracat artış oranında öne çıkan diğer ülkelere bakıldığında ise kasım ayında Gana’ya yüzde 115,

Endonezya'ya yüzde 114, Tayland'a yüzde 91, Pakistan'a yüzde 89 artış gösterdi.

AKİB KASIM İHRACATI DÜŞTÜ

AKİB kasım ihracat rakamları da yüzde 16 azalışla 1 milyar 036 milyon 698 bin dolar seviyelerinde gerçekleşti. Ocak-kasım ihracatı yüzde 15 düşüş ile 9 milyar 983 milyon 610 bin dolar oldu. AKİB sektörleri bazında kasım ihracatına bakıldığında hazır giyim yüzde 6 düşüşle 45 milyon 037 bin, yaş meyve sebze yüzde 14 azalışla 161 milyon 491 bin, su ürünleri ve hayvansal mamuller yüzde 4 düşüşle 26 milyon 851 bin, demir ve demir dışı metaller yüzde 1 azalışla 34 milyon 394 bin, tekstil ve hammaddeleri değişmeyerek 77 milyon 682 bin, hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri yüzde 11 azalışla 100 milyon 966 bin, mobilya, kağıt ve orman ürünleri yüzde 12 düşüşle 45 milyon 076 bin, kimyevi maddeler ve mamulleri yüzde 26 azalışla 328 milyon 932 bin dolar seviyelerinde görülüyor.

KAZAN KAZAN İLKESİ

Mehmet Büyükeksi, kasım ayının bir başka önemli konusunun ise Türk hava sahasının ihlaliyle yaşanan Türkiye ile Rusya arasındaki üzücü olay olduğuna vurgu yaptı. Büyükeksi, bu gelişmenin ardından Rusya'dan olumsuz tepkiler geldiğinin görüldüğünü belirterek şöyle devam etti: "İlk olarak olay sonrasında Cumhurbaşkanımız ve Başbakanımızın, yapıcı ve itidalli açıklamalarını son derece olumlu karşılıyoruz. Türkiye ve Rusya iki güçlü stratejik ortak, iki ülke arasında güçlü ilişkiler var. Yıllık 30 milyar doları aşan ticaret hacmine sahibiz. Ayrıca önemli turizm ve müteahhitlik ilişkilerimiz var. Böylesine çok yönlü ekonomik ve ticari ilişkiler içinde olduğumuz bir ülke ile bağlarımızı zayıflatmak mümkün değil. İşte bu yüzden Rusya tarafından, ticaret ile siyasetin birbirine karıştırılmaması gerektiğini düşünüyoruz. Ne onların dış ticaretinin ne de bizim

Niğde'nin en fazla ihracat gerçekleştiren beş firmasının başkanları plaket ile ödüllendirildi. TİM Başkanı Mehmet Büyükeksi, ADAŞO Başkanı Zeki Kıvanç ve ASHİB Başkanı Ali Can Yamanyılmaz ihracatçılar ile aile fotoğrafında yer aldı.

dış ticaretimizin bu olaydan etkilenmesi doğru değil. Şunu unutmayalım ki köklü devletler siyaset ve ticareti birbirine karıştırmaz. Zaman zaman sorun yaşasak da ticareti artırarak devam ettiğimiz ülkeler var. Doğru olan da budur. Rusya'dan da bunu bekliyoruz." "Türkiye'nin ihracatında Rusya'nın payı 11 aylık rakamlara göre yüzde 2.8 seviyesinde. Bu bağlamda iş adamlarının hep kazan-kazan ilkesine göre hareket etmesi gerektiğine inanıyoruz" diyen Büyükeksi, her iki ülkenin

ihracatçıları ve iş dünyası temsilcilerinin bu gerilimi en az hasarla atlattığını dilediğini aktardı. AB-Türkiye Zirvesi'nde, AB üyeliği müzakerelerinin canlandırılması kapsamında önemli adımlar atıldığına da değinen Büyükeksi, 14 Aralık tarihinde 17'nci faslın açılması, vizelerin kaldırılması ve geri kabul süreçlerinin önümüzdeki yıl tamamlanmış olmasının planlanmasıyla Gümrük Birliği'nin güncellenmesine yönelik atılacak adımları olumlu bulduklarını vurguladı.

KASIM

Kasım ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 10.5 düşüşle 11 milyar 437 milyon dolar oldu.

OCAK-KASIM

Yılın 11 ayında ihracat yüzde 8.6 düşüşle 131 milyar 942 milyon dolara geriledi.

KİLOGRAM BAZINDA

Kilogram bazında ihracat kasım ayında yüzde 3.4 artış gösterirken, 11 aylık dönemdeki kilogram bazındaki yükseliş, yüzde 0.9 oranında oldu.

NİĞDE İHRACATI

Niğde'nin ihracatı ise kasım ayında yüzde 31.4 artarken, 11 ayda yüzde 17.8 geriledi.

AKİB KASIM İHRACATI

AKİB kasım ihracat rakamları da yüzde 16 azalışla 1 milyar 036 milyon 698 bin dolar seviyelerinde gerçekleşti.

İHRACATTA LİDER ÜLKELER

En fazla ihracat yapılan beş ülke sırasıyla Almanya, İngiltere, Irak, İtalya ve ABD oldu.

ÖNE ÇIKAN NOTLAR

İHRACAT PAZARLARI

101 ülke ve gümrük bölgesinde ihracat artış gösterirken, 132 ülke ve gümrük bölgesinde ise azalış yaşanması dikkati çekti.

RUSYA İLE DIŞ TİCARET

Türkiye'nin ihracatında Rusya'nın payı 11 aylık rakamlara göre yüzde 2.8 seviyesinde bulunuyor.

İSTİKRAR UMUDU 2016'YA KALDI

AKİB 2015 yılı kasım ihracatı yüzde 15.6 oranında düşerek 1 milyar 036 milyon dolara geriledi. İhracattaki lider pazarlar sırasıyla Irak, Mısır ve Rusya oldu. İhracatçılar 2016 yılında bölgede oluşacak istikrarla ve yeni hedef pazarlar ile ihracatın artacağından umutlu.

Türkiye Geneli ihracat rakamları, 2015 yılı kasım ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10.5 düşüş kaydederek, 11 milyar 436 milyon dolara geriledi. En fazla ihracat yapılan ülkeler Almanya, İngiltere, Irak, İtalya ve ABD olurken; en fazla ihracat yapan sektörler Otomotiv Endüstrisi, Hazır Giyim ve Konfeksiyon, Kimyevi Maddeler ve Mamulleri, Elektrik-Elektronik ve Hizmet ile Tekstil ve Hammaddeleri sektörleri oldu. 2015 yılı kasım ayı ihracat rakamlarının değerlendirmesini yapan AKİB Koordinatör Başkanı Bülent Aymen, "2015 yılı kasım ayında, 2014 yılının kasım ayına göre ülke olarak yüzde 10.5 oranında daha

az ihracat yaptık. İhracatımız 12 milyar 783 milyon dolardan 11 milyar 436 milyon dolara düştü. 2015 yılının 11 ayını 2014 yılının ilk 11 ayıyla kıyasladığımızda da, 144 milyar 340 milyon dolardan 131 milyar 942 milyon dolara yüzde 8.6'lık bir azalış gözlemliyoruz" diye konuştu. AKİB rakamlarını da değerlendiren Aymen, "Akdeniz İhracatçı Birlikleri'nin 2015 yılı kasım ayı rakamlarına baktığımızda ise 1 milyar 228 milyon dolardan 1 milyar 36 milyon dolara gerilediği, yani geçen sene kasım ayına oranla yüzde 15.6 oranında bir düşüş olduğu görülüyor. 2014 ve 2015'i 11 ay olarak değerlendirdiğimizde ise; 2014 yılı 11 ayında 11 milyar 722 milyon dolar olan

ihracatımızın 2015 yılı 11 ayında 9 milyar 983 milyon dolara gerilediği yani yüzde 14.8 oranında azaldığı gözlenebilir" dedi. Türkiye geneli ihracatı AKİB'in sorumluluk sahasında bulunan iller açısından değerlendiren Aymen, 2015 yılının kasım ayında en fazla ihracat yapan iller sıralamasında Adana'nın dokuzuncu, Hatay'ın 10'uncu, Mersin'in 12'nci, Kayseri'nin 14'üncü, ve Karaman'ın 28'inci sırada olduğunu belirtti. Aymen, AKİB'in ihracatını ülkeler bazında da inceleyerek, 2015 yılı kasım ayında en fazla ihracat gerçekleştirilen ilk beş ülkenin; Irak, Mısır, Rusya Federasyonu, Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan olduğunu açıkladı.

ADNAN ERSOY ULUBAŞ

DEMİR VE DEMİR DIŞI METALLER

34 milyon dolarlık demir ve demir dışı metaller ihracatı gerçekleştirildi. Kasım 2014'e kıyasla ihracat yüzde 1 oranında bir düşüştü. Ülke geneli demir ve demir dışı metaller ihracatındaki payı yüzde 6.8 oldu. Çelik ihracatı yüzde 8 oranında azalarak 69 milyon dolar oldu. Ürün gruplarına göre demir çelik çubuğun yüzde 18 pay ile ilk sırada, demir çelik borunun yüzde 14 ile ikinci sırada ve mobilyalar (metal) ihracatının ise yüzde 9 ile üçüncü sırada yer aldı.

HAYRİ UĞUR

HAZIR GİYİM VE KONFEKSİYON

İhracat yüzde 6.1 oranında gerileme kaydederek 45 milyon dolar oldu. Türkiye'deki toplam sektör ihracatındaki payı ise yüzde 3.19 oldu. Değer bazında ihracat ürün gruplarına göre incelendiğinde bay dış giyimin yüzde 36 pay ile ilk sırada, bayan dış giyimin yüzde 31 ile ikinci sırada, diğer hazır eşyanın ise yüzde 8 ile üçüncü sırada yer aldı. İhracat ülkelere göre incelendiğinde ise Polonya yüzde 15 pazar payı ile ilk sırada, Romanya yüzde 12 ile ikinci sırada, İspanya ise yüzde 12 ile üçüncü sırada yer aldı.

MAHMUT ARSLAN

HUBUBAT, BAKLIYAT, YAĞLI TOHUMLAR VE MAMULLERİ

101 milyon dolarlık ihracat gerçekleşti. Kasım 2014'e kıyasla ihracat yüzde 12 oranında azaldı. Değer bazındaki ihracat ürün gruplarına göre incelendiğinde pastacılık ürünleri yüzde 31 ile ilk sırada yer aldı. Ülkelere göre incelendiğinde ise Irak'a yapılan ihracat geçen yıla göre yüzde 30 oranında azalma gösterdi. Buna rağmen Irak yüzde 22'lik pazar payı ile ilk sırada yer aldı. Suriye'ye yapılan ihracat da geçen yıla göre yüzde 28 oranında azaldı. Suriye ihracatta yüzde 13 ile ikinci sırada yer aldı.

ALİ CAN YAMANYILMAZ

SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER

28 milyon 848 bin dolarlık ihracat gerçekleştirildiği görülüyor. 2014 yılı kasım ayına kıyasla sektör ihracatında yüzde 4.2 oranında bir düşüş yaşandı. Değer bazında ihracatı, ürün gruplarına göre incelendiğinde kümes hayvanları ve etleri yüzde 26 ile ilk sırada, yüzde 19.6 ile balıklar ve su ürünleri ikinci sırada, kümes hayvanları yumurtaları yüzde 16 ile üçüncü sırada yer alıyor. Değer bazında illere göre incelendiğinde Adana'nın yüzde 32.6'lık pay ile ilk sırada yer aldığı görülüyor.

ALİ UĞUR ATEŞ

KİMYEVİ MADDELER VE MAMULLERİ

328 milyon dolar kimyevi maddeler ve mamulleri ihracatı gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı ayına kıyasla ihracatta yüzde 26 oranında bir düşüş yaşandı. Değer bazında ihracat ürün gruplarına göre incelendiğinde mineral yakıtlar, mineral yağlar ve ürünlerinin yüzde 78 pay ile ilk sırada, plastik ve mamullerin yüzde 7 ile ikinci sırada, anorganik kimyasalların ise yüzde 5 ile üçüncü sırada yer aldı. Ülkelere göre incelendiğinde ise BAE'nin yüzde 16 pazar payı ile ilk sırada yer aldı.

ZEKİ KIVANÇ

TEKSTİL VE HAMMADDELERİ

Sektörün ihracatı kasım ayında değer bakımından geçen yıla göre aynı kalarak 77.7 milyon dolar olarak gerçekleşirken, miktar bakımından ise bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 19 oranında artış sağlandı. 11 aylık dönemde ise ATHİB sektör ihracatı bir önceki yıla göre değer bakımından yüzde 9 oranında gerileyerek 804 milyon dolar olarak gerçekleşirken, miktar bakımından ise yüzde 9 oranında artış sağlandı. Ülkelere göre dağılımda İtalya yüzde 20 ile ilk sırada yer alıyor.

BÜLENT AYMEN

MOBİLYA, KÂĞIT VE ORMAN ÜRÜNLERİ

45 milyon 77 bin dolarlık mobilya, kağıt ve orman ürünleri ihracatı yapıldı. Bir önceki yılın eş değer dönemine kıyasla ihracatta yüzde 12.21 oranında bir düşüş yaşandı. 2015 yılı 11 ay sektörel bazda ihracat rakamları incelendiğinde 491 milyon 526 bin dolar mobilya, kâğıt ve orman ürünleri ihracatı gerçekleştirildiği görülüyor. Bir önceki yılın eş değer dönemine kıyasla yüzde 2 oranında bir artış yaşandı. Türkiye geneli ve AKİB olarak sektörün 2015 yılı kasım ayı ihracat rakamlarına göre değer bazında en önemli pazar yine Irak oldu.

ALİ KAVAK

YAŞ MEYVE SEBZE

Yaş meyve sebze ihracatı 161 milyon 482 bin 043 dolar oldu. Geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 14 oranında düşüş yaşandı. Ocak-kasım 2015 döneminde en çok ihraç edilen ürünler domates, limon, mandalina, üzüm, ve portakal olurken en çok ihracat yapılan ülkeler Rusya, Irak, Almanya, Ukrayna ve Romanya oldu. İlgili birlik kanalı ile yapılan yaş meyve sebze ihracatı tüm birlikler arasında en fazla olarak kayda geçti ve 819 milyon 309 bin dolar ile geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 12 oranında düşüş yaşadı.

İNOVASYON HAFTASI'NDA YENİLİK RÜZGARI

Ekonomi Bakanlığı'nın desteği ile TIM'in düzenlediği, bu yıl dördüncüsü gerçekleştirilen Türkiye İnovasyon Haftası'nda yüzlerce proje, on binlerce katılımcıyla buluştu.

Hollanda Prensi
Maurits van Oranje-Nassau

Türk İş Dünyası Paneli'nde Koç Holding Yönetim Kurulu üyesi Ali Koç ve Fiba Holding Yönetim Kurulu Başkanı Hüsnü Özyeğin tecrübelerini paylaştılar.

Ekonomi Bakanlığı'nın desteği, ihracatçı birliklerinin katkılarıyla TIM tarafından düzenlenen Türkiye İnovasyon Haftası, İstanbul 2015, 3 ila 5 Kasım 2015 tarihleri arasında İstanbul Kongre Merkezi'nde tamamlandı. İnovasyonun önemini anlatmak ve inovatif çalışmalarını desteklemek için geleneksel hale getirilen Türkiye İnovasyon Haftası her yıl artırdığı katılımcı sayısında bu yılda 50 bin kişi ile rekor kırdı. Türkiye ekonomisi ve ihracatı açısından inovasyon ve Ar-Ge'nin taşıdığı önemi üç gün boyunca Türkiye'nin gündemine taşıyan TIM, dünyada ve Türkiye'de fark yaratan uluslararası profesyonel, sanayici, akademisyen ve üniversite öğrencilerini İstanbul'da buluşturdu. "Sınırsız İnovasyon, Sınırsız Potansiyel" üç gün süren etkinlikte Türkiye'deki 193 üniversite arasından seçilen 32 proje katılımcıların ilgisine sunuldu; 26 teknopark, projelerini sektör profesyonellerine tanıttı; ihracatçı birliklerinin düzenlediği 20 tasarım ve yedi Ar-Ge proje

bazarı yarışmasından seçilen ödüllü tasarımlar üç gün süreyle izlenebildi. Yine Türkiye'nin önde gelen yenilikçi şirketlerinin son teknoloji ürünleri İstanbul Kongre Merkezi hollerinde ziyaretçilerle buluşurken, düzenlenen sergi, workshop ve demo günleri de etkinliğin içeriğini zenginleştirdi ve Türkiye'deki inovasyon ekosisteminin kurulması yolunda önemli bilgi paylaşımlarına sahne oldu.

İLERİ TEKNOLOJİYE GEÇMELİ

Türkiye İnovasyon Haftası'nın son gün etkinliklerine katılan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, yaptığı konuşmada "Hedeflerimiz

için çitayı yükselterek ve yeni politikalar geliştirerek yolumuza devam etmeliyiz. Marka değeri yüksek, ileri teknoloji üretmek zorundayız. Bunun için eğitim ve öğretime önem vermeliyiz" diyerek, Ar-Ge konusunda Türkiye'nin çok daha atak ve kararlı adımlar atması gerektiğine değindi ve inovasyonun önemine vurgu yaptı. Bu çerçevede, milli gelirden ar-ge için yapılan harcamaların yüzde 3 seviyesine yükseltilmesi gerektiğini vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, ayrıca, ihracatta ileri teknoloji ürünleri oranının yüzde 10'a, orta yüksek teknoloji ürünlerinin oranını da yüzde 50 seviyesine çıkarmanın gerekliliğinin önemine değindi ve

Cumhurbaşkanı Erdoğan, etkinliğin kapanış konuşmasını yaptı. Erdoğan, Türkiye'nin 2023 yılına kadar Ar-Ge'ye ayrılan payını yüzde 3 düzeyine yükseltmesi hedefine vurgu yaptı.

ATHİB Dokuma Kumaş Tasarım Yarışması'nda kazanan tasarımlar, Türkiye İnovasyon Haftası'nda sergilendi.

“Sürdürülebilirlik için bunu yapmamız önemlidir. Başka türlü 500 milyar dolar hedefine ulaşamayız. İnovasyon kültürünü bunun için hem bireysel hem kurumsal anlamda geliştirmeliyiz” dedi.

HAZARFEN'İN TORUNLARI

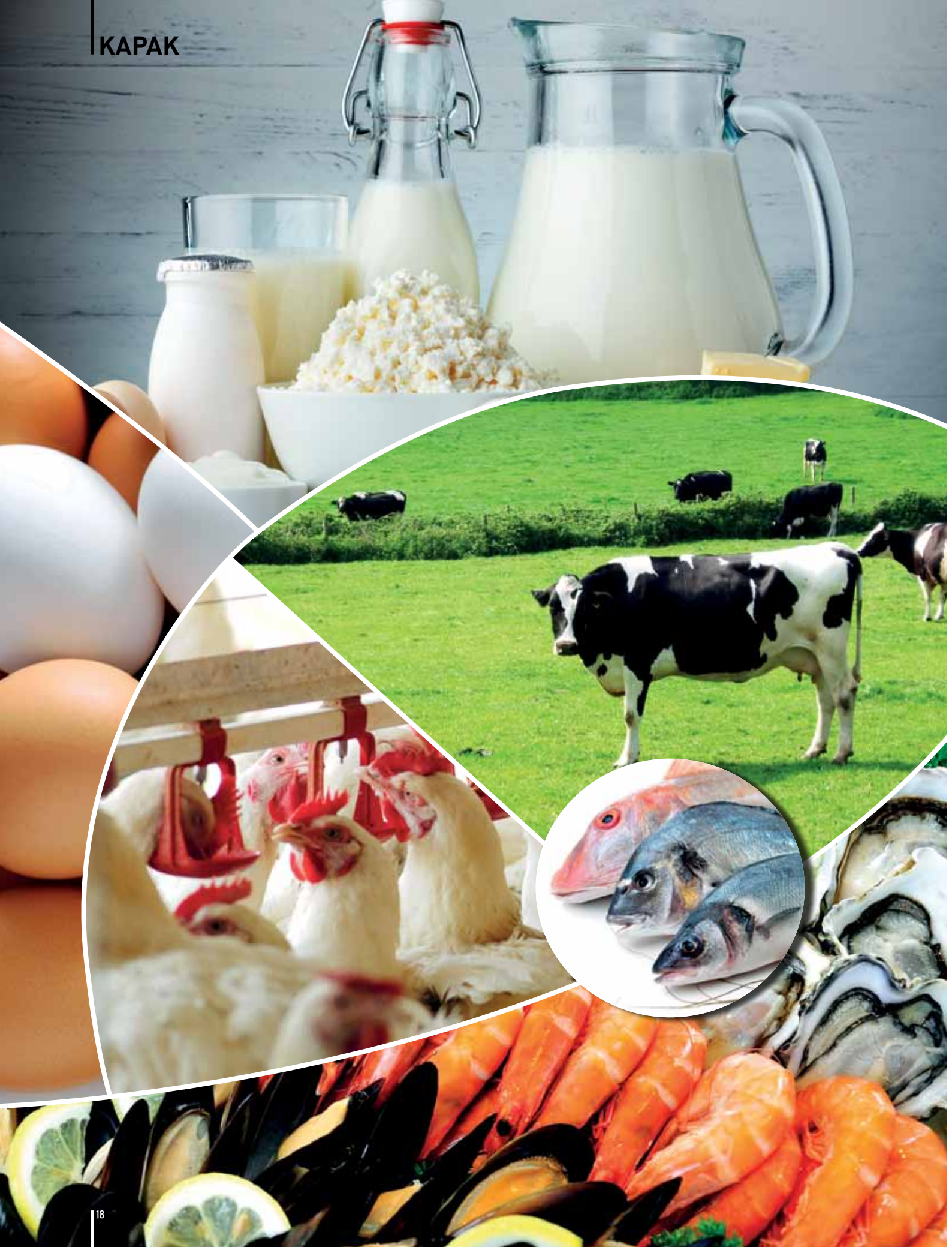
Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş ise konuşmasında Türkiye'nin inovasyon alanındaki gelişimi için gençlerin potansiyelinin geliştirilmesi gerekliliğine işaret etti. TİM Başkanı Mehmet Büyükeşçi de “Tarihte imkânsız olan bazı şeyler, bu topraklarda mümkün kılındı. Tekrar silkinip sıçrama yapacak beyin gücümüz, sermayemiz, bu yönde ihtiyaç olduğuna dair fikir birliğimiz ve insan kaynağımız gençler var. Türkiye'yi küresel çapta güçlü bir ülke haline getireceğiz. Türkiye'nin gençleri, Hazarfen Ahmet Çelebi'nin torunları olarak geleceğin yükselen Türkiye'sinin kanatları olacak” dedi. Büyükeşçi açılış konuşmasına, “Hintli bir

guru, Bütün dünyayı değiştirmene gerek yok, sadece kendini değiştir ve tüm dünyayı değiştirmeye başlamış olacaksın. Çünkü sen dünyanın bir parçasısın. Tek bir insan bile değişse, bu değişim binlerce insana ulaşacak. Biz de bu etkinlikte bir kişiye bile ilham olabilirsek, bir kişiyi bile farklı düşünmeye yönlendirebilirsek, kendimizi başarılı sayacağız” sözleriyle başlayarak inovasyon yolunda değişim hedeflerini ortaya koydu. Büyükeşçi, Einstein'ın “Hiç hata yapmamış adam, yeni bir şey denememiştir” sözlerini de hatırlatarak, “Çünkü inovatif insanlar, daha az yaratıcı olan insanlardan daha fazla hata yaparlar, çünkü peşinden koştukları

fikir sayısı da çoktur. Gençlerimiz bu yolda hata yapmaktan korkmasınlar. İnovasyonun aynı zamanda bir sabır işi olduğunu unutmasınlar” diyerek gençlere inovasyon için yol gösterdi. İnovasyon kültürünün yayılması için çabalarının sonuna kadar sürdüreceklerini aktaran Büyükeşçi, yine gençlere seslenerek sözlerini şöyle sürdürdü: “Türkiye'yi geleceğe siz gençler taşıyacaksınız. Gençlerimizin dinamizmi ile tüm dünyaya teknolojiyi, inovasyonu ve geleceği ihraç edeceğiz. Teknolojiyi sadece kullanan olmayacağız. Aynı zamanda teknoloji üreten olacağız. Trendleri sadece takip eden olmayacağız. Aynı zamanda trendleri çıkaran olacağız.”

HAYVANCILIK ÜRÜNLERİ İHRACATININ POTANSİYELİ YÜKSEK HEDEFİ BÜYÜK

Su ürünleri ve hayvansal mamuller sektörü 2014-2015 yıllarında büyük pazar payına sahip olduğu Ortadoğu ve komşu ülkelerde yaşanan iç karışıklıklara rağmen genel ihracatını artırmaya devam ediyor. 2014 yılı öncesinde sektörün 2023 ihracat hedefi olan 2.5 milyar dolara dokuz yıl öncesinden ulaşıldığı görülüyor. Dokuz yıl öncesinden 2.5 milyar dolar hedefinin neredeyse yakalanması sektörün geleceği adına ihracatçıları umutlandırıyor. Bu nedenle sektör 2023 ihracat hedefini 5 milyar dolara çıkardı. Bu olumlu tablonun her geçen yıl devam etmesi için Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği (ASHİB), Ali Can Yamanyılmaz başkanlığında çalışmalar yapıyor. ASHİB, mevcut pazarlardaki iç sorunlar nedeniyle 2023 ihracat hedefi doğrultusunda yara almadan devam etmek için yeni hedef pazarlar yaratmak için çalışıyor. Bu amaçla 2015 yılında Akdeniz Bölgesi'ne ve Türkiye'ye yeni pazarlar kazandırmak amacıyla farklı ülkelere ticaret heyetleri, yine hedef ülkelere alım heyetleri düzenlendi.

80 ÜLKEYE DENİZ ÜRÜNLERİ İHRAÇ EDİLİYOR

Sürdürülebilir bir üretim kapasitesi, türlerde çeşitlilik, işleme ve üretim teknikleri ve Avrupa Birliği standartlarına uyum, hedef pazarlara coğrafi yakınlık Türkiye'nin ihracat pazarlarında öne çıkan pazar payları için mevcut avantajları olarak öne çıkıyor. Şu anda Türkiye deniz ürünlerini dünya çapında 80 ülkeye ihraç ediyor.

SEKTÖR LİDER ÜLKELER İLE REKABET EDEBİLİR DÜZEYDE

Hayvansal protein kaynakları arasında en sağlıklı ürünler olan piliç ve hindi gibi kanatlı ürünler, ekonomik yararlığı ve düşük gelirli ailelerin kolayca ulaşabilirliğiyle modern hayatta önemini artırıyor. Kanatlı ürünler, eğer bir bölgede tüketimi ve satışı sınırlanmamışsa, tüm ülkelerde kolayca tüketilebilir.

Hazırlanması, pişirilmesi ve sindirimi oldukça kolay bir besin kaynağıdır. Kanatlı eti; kolesterolü, kalp rahatsızlığı ve vasküler problemleri olanlar için en ideal et ürünüdür. Türkiye'de piliç üretimi 1980'lerde yaygın hale gelmeye başlıyor, 1990'larda artan modern altyapı tesisleri ile gelişen sektörün 2000'li yıllarda yakaladığı kalite standartları lider ülkelerle rekabet edebilecek düzeye geliyor. Bu özelliği, kalitesi ve lezzeti ile Türkiye kanatlı sektörü çevre pazarlarda ve özellikle komşu ülkelerde aranan bir marka oluyor. Kanatlı ürünlerinin gelişmesiyle yumurta sektörü de canlanmaya başlıyor.

TÜRKİYE YUMURTA ÜRETİMİNDE İLK 10'DA

Türkiye, 1970'li yıllarda başlayan yumurta üretimi alt yapısını sürekli geliştirerek ve kalitesini yükselterek dünya yumurta üretiminde ilk onda yer almayı başarıyor. Sürdürülebilir bir yapıya sahip Türkiye yumurta sektörü hem kendi insanının hayvansal protein ihtiyacını karşılıyor hem de

Su ürünleri ve hayvansal mamuller 2015 yılında 1,6 milyar doları aşkın ihracata imza attı. İhracat pazarlarına yakınlığı ve üretimde yakaladığı kalite ile AKİB üyeleri, alternatif pazarlarda ihracatını arttırmanın yollarını arıyor.

birçok ülkeye yaptığı ihracat ile insanlığın beslenmesine katkı sunuyor.

GELİŞEN SEKTÖR: SÜT ÜRÜNLERİ

Yine son yıllarda gelişme gösteren bir diğer sektör de süt ve süt ürünleridir. Süt ve süt ürünleri sektörünün ihracatına ürün grupları açısından bakıldığında sektörün altı ana gruba ayrıldığı görülüyor. Bunlar sektörün büyüklüğüne göre şunlardır: Peynirler ve lor (beyaz Peynir Hariç), süt (konsantre edilmiş), peynir altı suyu, süt tozu (konsantre edilmiş), yoğurt ve tereyağı. Dünyada en çok ithalatı yapılan alt grup büyük ara farkla ve 30 milyar dolarla peynir ve lordur. 22 milyar dolarla ikinci sırada bunu süt tozu takip ediyor. 8 milyar dolarla süt, 7 milyar dolarla tereyağı, 5 milyar dolarla peynir altı suyu ve 4 milyar dolarla yoğurt geliyor.

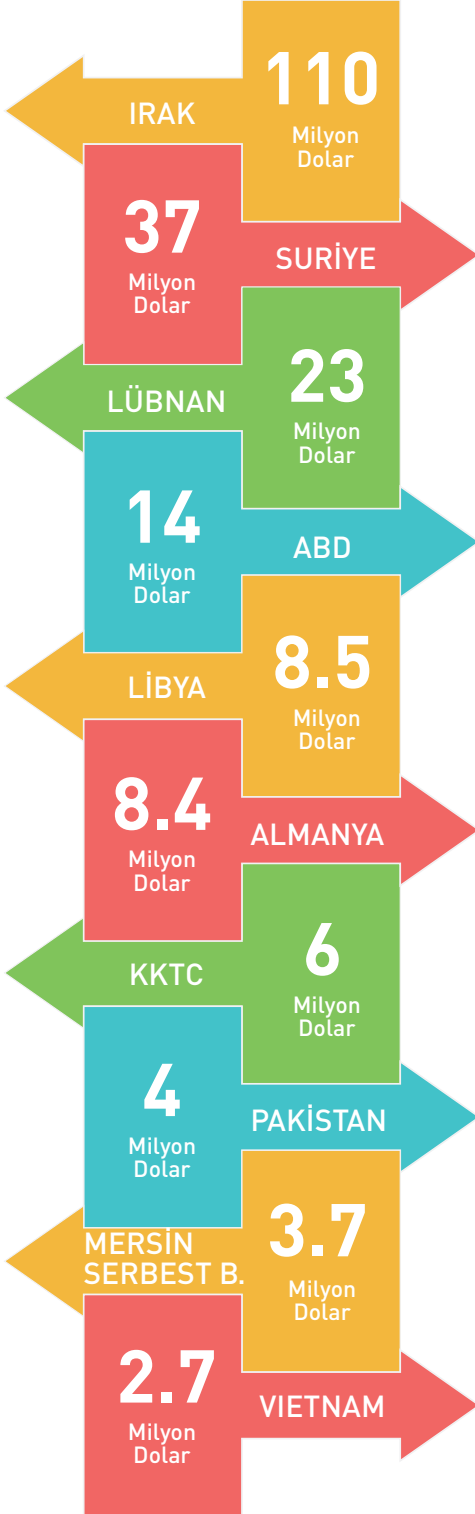

SU ÜRÜNLERİ ROTAYI ABD'YE ÇEVİRDİ

AB'nin Türk ihracatçılar aleyhine hareket etmesi ve vergi uygulamaya başlaması ve Ortadoğu'daki istikrarsızlık nedeniyle ihracatçılar rotayı ABD'ye çevirdi. Boston'a doğrudan uçuşların başlaması ve Boston Seafood Fuarı'nın katkılarıyla ABD'ye su ürünleri ihracatı önemli ölçüde arttı.

ASHİB İHRACATINDAKİ İLK 10 ÜLKE (OCAK-KASIM)

2015 yılı ocak-ağustos döneminde Türkiye geneli su ürünleri ve hayvansal mamuller ihracatının 1 milyar 200 milyon dolar olarak gerçekleşirken, balık ve su ürünleri alanında da ihracatın 450 milyon dolara ulaştığını belirten Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği (ASHİB) Başkanı Ali Can Yamanyılmaz, Levrek ve çipura üretiminde Türkiye'nin Avrupa'da lider olmasından rahatsız olan İspanya ve Yunanistan gibi rakip ülkelerin su ürünleri ihracatçılarına Avrupa Birliği Komisyonu'na şikâyet ettiğini aktardı. Yamanyılmaz, Avrupa Birliği'nin 2015 yılında Türkiye'den ithal edilen alabalık ürününe Antidamping vergisi uygulamasından dolayı ihracatta yüzde 15 düşüş yaşandığına dikkati çekerek, "Bu şikâyet sonucunda, levrek ve çipura ihracatçılarına yönelik Antidamping soruşturması açıldı. Avrupa Birliği'nin kendi bünyesindeki üreticileri koruma amacıyla Türkiye'nin aleyhine hareket etmesi ve vergi uygulamaya başlaması Avrupa Birliği ülkelerine ihracatı etkiledi. İhracatçılar yeni pazarlarla bu açığı kapatmaya çalışıyor" dedi.

THY YENİ ROTA İLE İHRACATÇININ ÖNÜNÜ AÇIYOR

İhracatçıların, Türk Hava Yolları (THY) kargosu ile Amerika ve Afrika kıtasında ulaşamayan noktalara ulaşmaya ve Türkiye'nin ihracatını artırmaya çalıştığına vurgu yapan Yamanyılmaz, "THY'nin açmış olduğu yeni uçuş noktaları, ihracatçılara yeni pazarlar oluşturuyor. İhracatçılar da bu amaçla 2015 yılını en iyi şekilde kapatmayı hedefliyor, 2016 yılının ise daha iyi olması için çalış-

şıyor. İhracatçılar, yeni ihracat pazarlarının oluşturulması için hem Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı hem de Ekonomi Bakanlığı'nın desteklerini bekliyorlar. Genel olarak bakıldığında petrol fiyatlarının düşmesi, petrol üreten ülkelere olan ihracatta da düşüşler yol açtı. Bu düşüşleri engellemek için alternatif pazarlar araştırmalı ve yeni pazarlar desteklenmeli" şeklinde konuştu. Su ürünleri ve hayvansal ürünler sektörünün en büyük ihracat pazarının Irak olduğunu hatırlatan Ali Can Yamanyılmaz, petrol fiyatlarında yaşanan düşüşün yol açtığı ekonomik krizden dolayı Irak'ta alım gücünün düşmesinin ve güvenlik sorunun artmasının Türkiye'nin ihracatının önündeki en büyük engel olduğunu belirtti.

SÜVEYŞ KANALI'NA RO-RO GEÇİŞLERİ BAŞLAMALI

Ali Can Yamanyılmaz, ihracat pazarları ile ilgili, "Petrol ve enerji üreten ülkelerin bulunduğu Ortadoğu, Rusya ve Orta Asya'da son bir yılda petrol ve doğalgaz fiyatlarının düşmesi ile bu ülkelerin bütçeleri açık vermeye başladı. Söz konusu ülke vatandaşlarının gelirinde yaşanan düşüşler sebebiyle de Türkiye ürünlerine olan talepler azaldı. Bununla birlikte Ortadoğu'da bulunan 11 ülkeye lojistik nedeniyle Türkiye ürünlerini ulaştırılmıyor. Örneğin, Türkiye'nin Ortadoğu'ya açılan kapısı Cilvegözü Sınır Kapısı Suriye'deki olumsuz gelişmelerden dolayı etkin bir şekilde kullanılmıyor. Bu nedenle de Türkiye bu pazarlarda etkili olamıyor. Bu duruma çözüm olarak Mersin ve İskenderun'dan Süveyş Kanalı'na Ro-Ro geçişlerinin başlaması ve navlunun desteklenmesi gerekiyor" açıklamasında bulundu.

TÜRKİYE, BOSTON SEAFOOD FUARI'NDA

ABD'nin, su ürünleri tüketimi açısından güçlü ve bilinçli bir pazar konumunda olduğuna dikkati çeken Ali Can Yamanyılmaz, "ABD'de gerçekleştirilen fuarlarda su ürünleri pişirilerek, Amerikan halkına tadım yaptırılması ile Akdeniz yemek kültürünün ve Akdeniz balıklarının tanıtımı başarıyla gerçekleştirildi. Türkiye ürünlerinin tanıtımı amacıyla yapılan bu etkinlikler, ihracatı her yıl belirli ölçüde artırıyor. THY'nin açtığı her yeni destinasyon, ihracatçılar için yeni satış noktası anlamına geliyor. Örneğin THY'nin İstanbul-Boston seferlerinin başlaması, ABD'ye su ürünleri ihracatını önemli ölçüde artırdı. Bunun yanı sıra, Türkiye bu yıldan itibaren su ürünleri için dünyanın önemli fuarları arasında bulunan Boston Seafood Fuarı'nda milli katılım organizasyonu gerçekleştiriyor" şeklinde konuştu.

KÜLTÜR BALIKÇILIĞI ÖN PLANA ÇIKIYOR

Dünyada da Türkiye'de olduğu gibi avcılık yoluyla üretilen balık üretiminin azaldığını ve üretimin tamamen kültür balıkçılığı lehinde ilerlediğini aktaran Yamanyılmaz, "Artan nüfus yoğunluğu ve balık stoklarının azalması nedeniyle avlanan balık sayısı da azalıyor Buna çare olarak kültür balıkçılığı hem denizlerde hem iç sularda ön plana çıkıyor. Türkiye'de su ürünleri üretimi kültür balıkçılığında yüzde 55, avcılıkta yüzde 45 oranında seyrediyor. Yapılacak yeni Ar-Ge çalışmaları ve ürün çeşitliliğini artırmaya yönelik gelişmeler neticesinde önümüzdeki on yılda su ürünleri üretimindeki bu oranın, kültür balıkçılığı için yüzde 65 avcılık için ise yüzde 35 şeklinde değişeceği öngörülmüyor" diye konuştu. Ali Can Yamanyılmaz, şöyle devam etti: "Dünya da bu yönde geliyor ancak Türkiye'de kültür balıkçılığında üreticilerinin Ar-Ge'ye önem vermesi dış dünyaya nazaran daha fazla gelişmekte olduğunu gösteriyor. Bunun dışında üretim ve işleme tesisleriyle kurbağa ve midye gibi ürünlerde de büyüme amaçlanıyor. Üreticilerin, yetiştiricilik konusunda daha büyük gelişme gösterme potansiyeli bulunurken komşu ülkelerdeki sıkıntılardan kaynaklı pazarlama sorunu nedeniyle yeterince gelişme olmuyor. Hatta gerileme gösteriyor. Daha uzak destinasyonlara ulaşmanın yanı sıra yakın bölgelerdeki sıkıntılar çözüldüğü an ihracatla birlikte üretim de artacak. Ge-

çen 15 yıllık dönemde su ürünleri sektörünün gelmiş olduğu seviye takdire şayandır. Su ürünleri üretiminin 60 bin ton dan 300 bin tona çıkması, üreticilerin inovasyon ve Ar-Ge'ye vermiş oldukları önemi gösteriyor. Bununla birlikte iç piyasada artan balık üretimi ihracata da katkı sağlıyor. Şuan üreticiler alabalık, çipura ve levrek ürünlerine ek olarak granyöz ve trançayı da ekleyerek ihracatta çeşitliliği artırmaya yönelik çalışıyor. Yapmış oldukları çalışmalarda çevresel etkileri minimum seviyeye indirerek çalışmalarına devam ediyorlar."

BALIKÇI BARINAĞININ KURULMASI SÜRECİ HIZLANMALI

Yamanyılmaz, Mersin'de mevcut kapasiteyi karşılamak üzere inşa edilecek balıkçı barınağı için hala yer tespiti yapıldığını ve bu durumda var olan sorunu sürdürdüğünü belirterek, balıkçı barınağının kurulması sürecinin, Mersin Valiliği ve Ulaştırma Bakanlığı'nın çalışmalarıyla hız kazanmasını beklediklerini dile getirdi. Ali Can Yamanyılmaz, şunları söyledi: "Amaç sorunu çözerek Mersin balıkçılığının gelişmesi için katkıda bulunmak. Mersin Büyükşehir Belediyesi, Mersin, Karaduva'da barınak kurulması için ekip kurmuş bulunuyor. Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği, barınağın kurulması için gerekli desteği sağlıyor. ve Mersinli balıkçıların ihtiyaçlarını karşılayacak potansiyele sahip modern bir kurulması için gerekli takibi yapıyor. Bu barınağın Mersin'in su ürünleri ihracatını artırma konusunda önemli adım olacağı aşikâr." Ali Can Yamanyılmaz, Rusya ile ilgili yaşanan kriz ile ilgili, "2015 yılı kasım ayı itibarıyla Rusya'ya yaklaşık 14 milyon dolarlık kanatlı ürün ihracatımız bulunuyor. Balıklar ve su ürünlerinde de yaklaşık 40 milyon dolarlık ihracatımız bulunuyor. Son günlerde Rusya'nın ürünlerimize karşı uygulamaya başladığı ithalat yasağı, 2014 yılında Rusya'nın AB ve Amerika'dan gıda ithalatını yasaklaması ile pazarda oluşan boşluğu doldurup, sektörümüz için Irak'a alternatif pazar yaratma umudumuzu sona erdirmiş oldu" dedi.

Ali Can Yamanyılmaz, "THY'nin açmış olduğu yeni uçuş noktaları, ihracatçılara yeni pazarlar oluşturuyor. İhracatçılar da bu amaçla 2015 yılını en iyi şekilde kapatmayı hedefliyor, 2016 yılının ise daha iyi olması için çalışıyor" dedi.

Su Ürünleri Tanıtım Grubu, 15-17 Mart 2015 tarihleri arasında ABD'nin Boston şehrinde 34'üncüsü düzenlenen ve ülkenin en büyük su ürünleri fuarı olan Kuzey Amerika Su Ürünleri Fuarı'na (Seafood Expo North America) katılmıştı.

ASHİB Başkanı Ali Can Yamanyılmaz, 12 Aralık 2014 tarihinde, Dâhilde İşleme İzin Belgesi kapatma işlemlerine yönelik bir basın toplantısı düzenlemiştir.

ASHİB, YENİ PAZAR VE KATMA DEĞERLİ ÜRÜN İÇİN ÇALIŞIYOR

Ali Can Yamanyılmaz'ın başkanlığında, ASHİB Yönetim Kurulu üyeleri 6 Aralık 2014 tarihinde Adana'da faaliyet gösteren ihracatçılar ile buluşmuştu.

ASHİB Başkanı Ali Can Yamanyılmaz, Irak'a ihracatta yaşanan sorunları çözebilmek amacıyla Irak Tarım Bakanı İzz Al-Din Al-Dola'yı ziyaret etmişti.

ASHİB, yeni pazar arayışları çerçevesinde Tataristan ve Çuvaşistan'da temaslarda bulunmuştu.

ASHİB'in organizasyonu ve Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin katkılarıyla 2015-2016 yılı su ürünleri av sezonu 15 Eylül 2015 tarihinde Karaduvar'da gerçekleştirilen törenle başlamıştı.

BEYAZ ETTE ELİMİZ GÜÇLÜ

Dünya piliç eti ticaretinde dördüncü sırada olan Türkiye'nin hedefi ABD ve Brezilya'nın ardında üçüncü olmak. İhracat pazarlarına yakınlığı ve yaklaşık yarım milyar dolarlık beyaz et ihracatı ile Akdeniz, bu hedefe doğru Türkiye'nin elini kuvvetlendiriyor.

Hayvansal protein kaynakları arasında en sağlıklı ürünler olan piliç ve hindi gibi kanatlı ürünler, ekonomik yararlılığı ve düşük gelirli ailelerin kolayca ulaşabilirliğiyle modern hayatta önemini artırıyor. Kanatlı ürünler, eğer bir bölgede tüketimi ve satışı sınırlandırılmamışsa, tüm ülkelerde kolayca tüketilebilir. Hazırlanması, pişirilmesi ve sindirimi oldukça kolay bir besin kaynağıdır. Tavuk etinin, kırmızı ete oranla daha az yağlı, protein değeri yüksek, vitamin ve mineral açısından zengin olmasıyla beraber fiyatının da daha ucuz olması dünya genelinde tüketimini giderek artırıyor. Türk beyaz et sektörünün gelişmesi, işletmelere katkı sağlayacak değerler yaratılması, sektörün en doğru şekilde temsili ve kamu-sanayi ilişkilerinde gerekli iletişimin sağlanması için kanatlı sektörü üreticileri ve ihracatçıları çalışıyor.

TÜRKİYE'NİN RAKİBİ DEVLER

Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlıklarını Birliği verilerine 2014 yılında göre kanatlı sektörü 5.5 milyarlık ciro elde etti. 600 bin kişinin doğrudan istihdam edildiği sektörde aileler ile birlikte 2.4 milyon kişi geçimini sağlıyor. Dünya

genelinde kanatlı ürün tüketimi artıyor. 2000 yılında 58.8 milyon ton olan tavuk eti üretimi yüzde 59 artışla 2013 yılında 93.1 milyon tona ulaştı. Dünya piliç eti üretiminin yüzde 44.2'sini Amerika kıtası sağlıyor. Asya kıtası yüzde 32.9 ile ikinci sırada, Avrupa kıtası ise yüzde 16.4 ile üçüncü sırada yer alıyor. Dünya piliç eti üretiminde ABD, Çin ve Brezilya, açık ara öndedir. Türkiye piliç eti üretiminde 2013 yılı itibarıyla dünyada sekizinci sırada yer almıştı. Dünya piliç eti ticaretinde dördüncü sırada olan Türkiye'nin hedefi ABD ve Brezilya'nın ardında üçüncü olmak. 2014 yılı kanatlı eti ihracatı 700 milyon dolar değerinde gerçekleşti. Türkiye şu anda dünya ticaretinde yüzde 4.1 paya sahip.

İHRACATTA IRAK, RUSYA, SURIYE ÖNDE

ASHİB rakamlarına göre 2015 yılı ocak-kasım döneminde birlik bünyesinde 417 milyon dolarlık kümes hayvanları etleri ve sakatatları ihracatı gerçekleştirildi. Bu dönemde ihracat miktarı bazında 321 bin ton seviyelerinde görüldü. 2014 yılı verilerine göre Türkiye geneli kanatlı ürün tüketimi de 2 milyon 088 bin ton

seviyelerinde görüldü. Bu rakam 2004 yılında 1 milyon 045 bin ton olmuştu. Kanatlı ürünler içinde piliç etinin hindi etine kıyasla daha fazla tercih edildiği dikkati çekiyor. 2014 istatistiklerinde 1 milyon 942 bin ton piliç etinin, 52 bin ton da hindi etinin tüketildiği ortaya çıkıyor. Rakamları kişi başına kanatlı eti tüketimine göre değerlendirdiğimizde, kişi başına 20.7 kilogram piliç, 0.57 kilogram da hindi eti tüketildiği görüldü. Miktar bazında ihracat rakamları da piliç etinin daha fazla tercih edildiğini gösteriyor. 2014 yılında 353 bin 123 ton tavuk, 8 bin 227 ton hindi ve toplam 430 bin ton kanatlı ürünün ihraç edildiği dikkati çekiyor. İhracatın ülkelere göre dağılımına bakıldığında Orta Doğu ve Türki Cumhuriyetler öne çıkıyor. İhracattaki lider ülke Irak. Türkiye, Irak'a 226 bin ton kanatlı ürün ihracat ettiği görüldü. Irak'ı 40 bin ton ile Türki Cumhuriyetler, 20.5 bin ton ile Rusya, 20.4 ton ile Suriye ve 11.7 bin ton ile Kongo takip ediyor. ASHİB rakamlarına göre 2015 yılı ocak-kasım döneminde birlik bünyesinde 417 milyon dolarlık kümes hayvanları etleri ve sakatatları ihracatı gerçekleştirildi. Bu dönemde ihracat miktarı bazında 321 bin ton seviyelerinde görüldü.

Güney Süt Yönetim Kurulu Üyesi
VEDAT ÖDER

ORTADOĞU VE AFRIKA'DA OFİS KURULMASI İÇİN DESTEK LAZIM

Mersin Limanı ve Ortadoğu-Kuzey Afrika ülkelerine yakınlık Akdeniz ihracatçılarının süt ve süt ürünleri ihracatındaki önemli iki avantajı olarak beliriyor. Bölgedeki üreticiler, Ortadoğu ve Afrika ülkelerinde dış ticaret ofisi kurulmasında teşvik ve desteklerin artırılmasını talep ediyor. Vedat Öder, süt ve süt ürünleri ihracatını değerlendirdi.

Bölgedeki süt hayvancılığının gelişmesiyle beraber, hammadde temininin de iyi durumda olduğu görülüyor. Bölgede süt ürünleri sektörünün önemli iki avantajı Mersin Limanı'na ve ihracat pazarları Ortadoğu-Kuzey Afrika ülkelerine yakınlık olarak beliriyor. Türkiye'de son yıllarda yapılan çalışmalar sebebiyle süt ve süt ürünlerinde hammadde temininde sıkıntılar yaşanmıyor. Lakin ülke içinde süt ürünleri üretimlerinin tamamının kayıt içine alınması gerekiyor. Ayrıca süt sektöründe dünya rekabetinde Türkiye'nin güçlendirilmesi için dış ticarete süt ürünleri ihracatı yapan firmalara destekler geliştirilmelidir. Özellikle hammadde maliyetleri bakımından firmalar ciddi maliyet dezavantajları yaşıyorlar. Yeni ihracat pazarları özellikle dış ticaret kurumlarının teşviki ile süt üreticilerine aktarılmalı. Özellikle Ortadoğu ve Afrika ülkelerinde dış ticaret ofisi kurmak isteyen süt üreticilerine teşvik ve desteklerin artırılması gerekiyor. 1984 yılında Mersin'de

kurulan Güney Süt, günlük 500 ton süt üretim kapasitesiyle Çukurova Bölgesi'nin en büyük, Türkiye'nin ise ilk 20 süt fabrikası içerisinde yer alıyor.

BÜYÜME HEDEFİ YÜZDE 35

Türkiye'de 2015 yılında oluşan seçim atmosferi iç piyasada olduğu gibi, ihracatı da etkiledi. Ayrıca Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler, gümrük kapıları ve diğer ülkelerin kendi aralarındaki sınır kapıları sorunları nedeniyle, 2015 yılında ihracatta önemli sorunlar yaşandı. Ortadoğu'da yaşanan bu süreçler, Güney Süt'ü farklı bölgelere ihracat için teşvik etti. Komşu ülkelerde sorunlar olduğundan dolayı Güney Süt, Afrika ülkeleri ve Birleşik Arap Emirlikleri'nde daha aktif olma planlıyor. Bu girişimlerin meyvelerini de 2016 yılında almayı planlıyor. 2016 yılının ikinci yarısından sonra da ihracat yapılan bölgelerde yaşanacak gelişmelerin istikrarı artırması umut ediliyor. Bu sebeple Güney Süt ihracatta 2015

yılına göre 2016 yılında yüzde 35 büyüme hedefliyor. Rusya krizi, Güney Süt'ün projelerini etkiliyor. Rusya'da yerinde üretim yapmak üzere yaklaşık bir yıldır yürütülen proje gelişmelerden dolayı final aşamasında askıya alındı. Aynı şekilde Irak'ta da final yapılacakken bekleme durumuna geçildi. Bu gelişmeler bir markanın kaderini ve yapılanmasını çok etkiliyor.

DÜNYA BİR İLK OLAN ÜRÜN: YOFİR

Güney Süt özellikle pastörize grubu ürünlerinde yeni makineleri bünyesine katarak, otomasyon ağırlığını da artırdı. Bu makinelerin aktif olması ile birlikte pratik ambalajlı ürünler başta olmak üzere ürün çeşitliliği arttı. Dünyada ve Türkiye'de ilk olarak Güney Süt'ün ürettiği 'YOFİR' adı ile tescil edilen sekiz bakterili probiyotik kefirli yoğurt üretimine başlandı. Bu ürün her yaştan insanın rahatlıkla kullanacağı ve fayda edeceği üründür.

İSTİKRAR İLE YUMURTADAN İHRACAT ÇIKACAK

Türkiye geneli 2015 yılı dokuz aylık rakamlarına göre 12 milyon 439 bin 823 yumurtanın üretildiği görülüyor. Yeni yatırımlar ile teknolojisini yenileyen sektördeki firmalar, ihracat pazarlarında siyasi istikrarın sağlanmasıyla ihracatın artacağına dikkati çekiyor. Behiç Salt yumurta ihracatını değerlendirdi.

KAYTAŞ Genel Müdürü
BEHİÇ SALT

Her yıl büyüyen Türkiye yumurta sektörünün en zayıf halkası plansız büyüme olarak öne çıkıyor. Her üretici karlı bir üretim amaçladığına göre kanatlı sektöre dair üretim, tüketim, iç ve dış pazar satış rakamlarını, yem ve yumurta fiyatlarını yakından takip etmek zorundadır. Sadece Türkiye'nin takibi yetmez, diğer ülkelerdeki gelişmeleri de bilmek gerekiyor. Öte yandan yumurta sektörüne girdi sağlayan paydaşlar kendilerini sektördeki büyümeye bağlı olarak planlamak zorundadırlar.

8.4 MİLYAR DOLARLIK TİCARET HACMI

2013 yılı dünya yumurta ihracatının değerine bakıldığında 8.4 milyar dolarlık bir dış ticaret hacminin olduğu görülüyor. Bu pazarın büyük bir bölümü AB-28 ülkelerinden oluşuyor. Bu ülkelerin dış ticaret hacminin 4.4 milyar doları geçtiği dikkati çekiyor. AB-28, Türkiye içinde önemli bir ihracat pazarıdır. Türkiye geneli 2015 yılı dokuz aylık rakamlarına göre

12 milyon 439 bin 823 yumurtanın üretildiği görülüyor. Dokuz aylık verilere bakıldığında yumurta üretiminin en yüksek olduğu ay 1 milyon 551 bin 379 adet üretim ile ocak olarak beliriyor. Üretim haziran ayında en düşük seviyesine 1 milyon 198 bin 324 adete indiği görülüyor. TÜİK rakamlarına göre 2014 yılı il bazında yumurtacı tavuk sayısı şu şekildedir: 3.6 milyon ile Kayseri, 740 bin ile Adana, 425 bin ile Mersin, 340 bin ile Hatay, 305 bin ile Kahramanmaraş.

LOJİSTİK SIKINTILARDA TİM DEVREDE

KAYTAŞ'ın Türkiye'nin ilk yumurta ihracatı yapan firmaları arasında yer aldığına dikkati çeken KAYTAŞ Genel Müdürü Behiç Salt, 1985'ten bugüne yem, yumurta ve civciv üretimi yaptıklarını aktardı. Bölgede kaliteli yem üretimi ve civciv üretimi yaparak tüketiciye hizmet sunduklarını ifade eden Behiç Salt, yeni yatırımlar ile en son teknoloji ve ekipman kullanıldığına vurgu yaptı. Kayseri'de

birinci, Akdeniz İhracatçı Birlikleri içinde ise canlı hayvan ve su ürünlerinde beşinci sırada oldukları bilgisini paylaşan Behiç Salt, "Daha rekabetçi olabilmek için üretimi ve lojistik maliyetini düşürmek zorundayız" dedi. 2015 yılı hem yumurta üretimi hem de yumurta ihracatı açısından sıkıntılı geçtiğini, 2016 yılı ihracatından umutlu olduğunu dile getiren Behiç Salt, "İhracat yaptığımız ülkelerde siyasi istikrar oluştuğunda 2016 ihracatımız da daha iyi olacak" şeklinde konuştu. Yeni ihracat pazarlarına önem verdiklerini belirten Behiç Salt, şöyle devam etti: "Yeni pazar olarak Suudi Arabistan ve Dubai ile görüşmelerimiz devam ediyor. Suriye'ye de zaman zaman ihracat yapıyoruz. Sektör sürekli büyüdüğü için yeni pazarlar bulmak veya pazarda ki payımızı artırmak zorundayız. Orta Doğu'daki gelişmeler ihracatımızı olumsuz etkiliyor. Türkiye Cumhuriyeti'ne takılan hasmane tutumlar nedeniyle hem fiyat hem de lojistik sıkıntılar yaşanıyor. Bakanlıklar ve TİM gerekli girişimleri yaparak sorunların çözümünü sağlıyor.

Elif Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Genel Müdürü
NURULLAH ESKİTÜTÜNCÜ

ÇİN İLE REKABET İÇİN

ALTERNATİF PAZAR ŞART

Dünyada 30 milyar dolarlık pazar hacmine sahip küçükbaş hayvan bağırsağı genellikle sosis, salam gibi şarküteri ürünlerinde kullanılıyor. İhracatçılar, Çin ile rekabet edebilmek için Ukrayna, Rusya ve Avrupa Birliği ana alıcı pazarlarına alternatif arıyor. Nurullah Eskitütüncü, işlenmiş deri ve bağırsak ihracatını değerlendirdi.

Almanya her yıl 7 milyar dolarlık bağırsak ithalatı yaparken, bunun 1 milyar dolarlık kısmını iç pazarda tüketiyor, kalan kısmını ise iyi bir ambalajla tekrar dünyaya satarak bu ticaretten tam 10 milyar dolar kazanıyor. Türkiye’de sosis ve sucuğun doldurulmasında naylon malzeme kullanılırken, Avrupa ve ABD ise doğal hayvan bağırsağını tercih ediyor. Türkiye, deri ihracatında İtalya’dan sonra ikinci ülke durumunda, bağırsak ihracatında ise Çin’le başa baş rekabet ediyor. Deri ve bağırsakta yüzde 60 oranında yerli kaynaklardan yararlanılıyor. Kalanını da ithal ediyor. Bu ürünler işledikten sonra ihraç ediliyor. İşlenmiş deride Ukrayna ve Rusya, bağırsakta ise özellikle Avrupa Birliği ülkeleri ana alıcı pazarlar olarak görülüyor. 1980’lere kadar gelişmiş ülkelerin doğal bağırsağı Türkiye’den aldığı biliniyor. Çin, bu sektörü Türkiye’nin elinden almış durumda. İşlenmiş bağırsak sektöründe Türkiye’nin payı yıllık 45 milyon dolar olarak dikkati çekiyor. Çin’de ise yüzlerce

işletme ve her bir işletmede binlerce çalışan bu sektörle uğraşiyor. Bu kapasitedeki dev üretimin sonucunda Çin, Avrupa’ya milyar dolarlar seviyesinde ihracat yapabiliyor. Sektör temsilcileri, bu kapsamda, dünyada yıllık 30 milyar dolarlık hacme sahip olan işlenmiş bağırsak sektöründen Türkiye’nin yüzde 10 pay alabileceği görüşünde birleşiyor.

KOYUN BAĞIRSAĞI İHRAÇ EDİLİYOR

Bağırsak tüm dünyada sosisin dış kaplama malzemesi olarak kullanılıyor. Sosis kaplama ve koruma malzemesi olarak yüzyıllardır kullanılan bağırsak, dünyada ağırlıklı olarak domuz, koyun ve sığırdan elde ediliyor. Türkiye’de ise yoğun olarak koyun bağırsağı kullanılıyor. Koyundan çıkan bağırsağın uzunluğu 25-30 metre civarında. Türkiye’de bağırsağın kullanılmaması için herhangi bir kısıtlama yok ancak iç piyasamızdaki sosis üreticileri plastikten üretilmiş olan suni zarları tercih ediyor. Bu sebeple koyun bağırsak-

larının önemli bölümü ihraç ediliyor.

KURBAN BAYRAMI SEKTÖRE KATKI SAĞLIYOR

Özellikle Kurban Bayramı sektöre önemli katkı sunuyor. Türkiye’de Kurban Bayramı’nda kesilen küçük ve büyükbaş sayısında büyük artışlar oluyor ve bu dönemdeki kesimler, yıl içindeki kesimin üçte birini oluşturuyor. Bu rakam, bayramın sektörde ne kadar katkı sağladığının da bir göstergesidir. Et dışındaki deri ve bağırsak sektörü için de bu rakam çok önemlidir. Bununla birlikte Kurban Bayramı’ndaki kesimlerde yeterince özen gösterilmediği için deri ve bağırsakta büyük oranda ekonomik kayıp yaşanıyor. Son yıllarda Kurban Bayramı’nın yaz sonuna denk gelmesi nedeniyle deri ve bağırsak uygun koşullarda muhafaza edilmiyor ve sektör için ekonomik kayba neden oluyor. Deride yüzde 25, bağırsakta da yüzde 50 kadar fire yaşanıyor. Deri de bağırsak da Türkiye’nin dünya pazarında iddialı sektörlerindedir.

İLK KURBAĞA ÜRETİM TESİSİ

İHRACAT İÇİN HAZIR

Mersin, Avrupa'ya kurbağa ihracatı için kolları sıvadı. Türkiye'de bir ilke imza atarak kurbağa yemi üretmeye başlayan Akademisyen Hülya Şereflişan ve Türkiye'nin ilk kurbağa üretim tesisini kuran Girişimci Süleyman Aktan'ın ilk hedefi ihracat. Hülya Şereflişan inovatif ihracat girişimini değerlendirdi.

İskenderun Tek. Üni. Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr.
HÜLYA ŞEREFLİŞAN

Yrd. Doç. Dr. Hülya Şereflişan'ın Türkiye'de bir ilke imza atarak kurbağa yemi üretmesi, Mersinli iş adamı Süleyman Aktan'a yeni bir yatırım fikri verdi. Aktan, Şereflişan'ın danışmanlığında Mersin'in Aydincik İlçesi'nde Türkiye'nin ilk kurbağa üretim tesisini kurdu. Süleyman Aktan, doğal ortamda toplanıp beş ülkeye ihraç edilen kurbağaların neslinin korunmuş olduğunu söyledi. Yrd. Doç. Dr. Hülya Şereflişan da çoğunluğu sivrisinek gibi haşereleri yiyerek beslenen kurbağaları beslemek için özel bir yem üretti. Şereflişan'ın 'Pelet' dediği bu yemi kurbağalar yedi. Kurbağa yemi, AK-ELİ sahibi Süleyman Aktan'ın dikkatini çekti. Aktan, Şereflişan'ın danışmanlığında Mersin'in Aydincik İlçesi'nde kurduğu kurbağa üretim tesisi ile geniş çapta ihracat yapmayı planlıyor. Yrd. Doç. Dr. Hülya Şereflişan ayrıca, kurbağanın Türkiye'de tüketimi yok denecek kadar az olmasına rağmen yaklaşık 50 yıldır yurdun birçok bölgesinde doğal ortamlarında toplanarak başta Fransa olmak üzere, İtalya, İsviçre,

Belçika ve ABD gibi ülkelere kurbağa ihraç edildiğini söyledi. Kurbağa bacağı ihracatında Türkiye'nin en büyük rakiplerinin Çin, Endonezya, Tayland ve Vietnam gibi uzak doğu ülkelerin olduğunu kaydeden Şereflişan, "Avrupa ülkeleri arasında en çok kabul gören ise Türkiye'den giden kurbağalar. Bunun nedeni ise Avrupa ülkeleri tarafından istenen kriterler ve hijyen şartlarının yerine getirilmesi" dedi.

OVA KURBAĞASI YETİŞTİRİLECEK

Ar-Ge çatısı altındaki kurbağa üretim tesisinde yapılan çalışmalar hakkında da bilgiler veren Şereflişan, şunları söyledi: "Türkiye'de yaygın olarak bulunan ve ihracat değeri çok yüksek olan Pelophylax Ridibundus yani Ova Kurbağası yetiştirilme koşullarını araştırmaya başladık. Araştırma çalışmalarımız iki adımda yürütülüyor. Önce yetiştiriciliğin en önemli bel kemiği olan kurbağa yeminin içeriğinin belirlenmesi ve yem alımına alıştırılması üzerinde duruldu. Bu aşama iki yıl önce

tamamlandı. İkinci adım ise anaç bireylerden yumurta alımı ile başlayan ve pazar boyuna kadar süregelen bir yetiştiricilik programı, bu aşamaya ise 2015 yılı itibarı ile başladık."

TÜRKİYE'DE BİR İLKE

Yrd. Doç. Dr. Hülya Şereflişan, şöyle devam etti: "Her aşama için farklı yem formülasyonları hazırlıyoruz. Tesiste nisan ayında 300 anaç ile işe başladık ve aldığımız yumurtalardan elde edilen yavrular iribaş ve post metamorfoz dönemi tamamlamak üzere. Bu anlamda Türkiye de tek üretim tesisi olmaktan mutluluk duymaktayız. Amacımız; kurbağaları doğal stokları tüketmeden ve doğaya bağımlı kalmadan, yumurtadan pazar boyuna kadar yetiştirmek." Şu ana kadar yürütülen çalışmaların sorunsuz devam ettiğini belirten Şereflişan, yöre halkının çalışmanın sonucunu merak ve heyecanla beklediğini ifade ederek, "Her şey yolunda gittiği zaman Aydincik, adını kurbağa üretimi ile duyuracak ilk bölgemiz olacak" diye konuştu.

KİMYEVİ MADDELERİN DEĞERİ PROJELER İLE ARTIYOR

AKMİB ortaklığı ile gerçekleştirilen 5. Kimyevi Maddeler ve Mamulleri Ar-Ge Proje Pazarı'nda en yaratıcı 13 Ar-Ge proje sahibine 140 bin lira nakdi ödül verildi. Katılımın yüksek olduğu etkinlikte dereceye giren proje sahipleri, Ödül Kurulu Toplantısı'nda projelerini jüri üyelerine detaylı olarak anlattılar.

Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birlikleri tarafından beşincisi düzenlenen Kimyevi Maddeler ve Mamulleri Ar-Ge Proje Pazarı kazananlarına ödülleri 15 Kasım 2015 Pazar günü verildi. Türkiye İhracatçıları Meclisi'nin (TİM) koordinatörlüğünde İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB), AKMİB ortaklığı ve TÜBİTAK desteğiyle gerçekleştirilen etkinlik İstanbul Dış Ticaret Kompleksi'nde düzenlendi. Kimya sektörünün en büyük inovasyon etkinliği olan Ar-Ge Proje Pazarı; üniversiteler, araştırma kurumları, sanayiciler, girişimciler ile ilgili kamu kurumlarını bir araya getirdi. İlaç ve Eczacılık Ürünleri, Boyalar ve Yapıştırıcılar, Plastik ve Kauçuk, Kozmetik, Sabun ve Temizlik Ürünleri ile Temel Kimyasallar alanlarında başvuruda bulunan ve

değerlendirmeye uygun görülen 140 proje, akademisyen ve sanayicilerden oluşan Değerlendirme Kurulu Üyeleri tarafından 'online' ortamda puanlama sistemiyle değerlendirildi. İlk 30'a giren proje sahipleri, Ödül Kurulu Toplantısı'nda projelerini jüri üyelerine detaylı olarak anlattıkları sunumlar yaptı. Değerlendirme sonucunda kategoriler bazında en başarılı proje birincileri 15 bin lira, ikinciler 10 bin lira, üçüncüler ise 5 bin lira ile ödüllendirildi. Kimya ihracatında katma değeri artırmak ve sanayicilere inovatif fikirler sunabilmek amacıyla düzenlenen etkinlikte elektronik atıklardan nano alümin üretimi, yeni nesil kanser ilaçlarının geliştirilmesi, rutenyum tabanlı yeni nesil güneş pili, çamaşır ve bulaşık makinesinde kullanılabilen 2'si 1 arada çevre dostu deterjan, kalıcı kalp pili bataryası, nanoteknolojik yü-

zey koruma kimyasalı ile yanıklar, yara izleri ve böcek sokmalarında çözüm sunan acil durum spreyi gibi 30 yaratıcı proje yarıştı.

ÇALIŞMALAR MEYVE VERMEYE BAŞLADI

Kimya Ar-Ge Proje Pazarı Ödül Töreni'nde konuşan İKMİB Yönetim Kurulu Başkanı Murat Akyüz, "Kimya sektörü katma değer potansiyeli yüksek plastik, kozmetik, ilaç ve eczacılık, boya gibi önemli alt sektörlerle sahip. Kimya sektörü Türkiye ihracatının ilk üçünde yer almasına rağmen biz bu rakamların çok daha yukarısına çıkabileceğine inanıyoruz. Bunun için de her fırsatta katma değeri artırıcı Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarını destekliyoruz. Amacımız ihracatımızın kilogram başına değerini gelecek yıllarda en az 2.5 dolar seviyesine getirebilmek. Kimya

Ar-Ge Proje Pazarı bu anlamda bizi geleceğe dair umutlandıran bir proje. İlk yola çıktığımız günden bu güne tanık olduğumuz yaratıcı fikirler ve proje sahiplerimizdeki girişimci ruh da bizlere cesaret veriyor” dedi. Akyüz, yapılan çalışmaların yavaş yavaş meyvelerini vermeye başladığını belirterek, “2013 yılında gerçekleştirdiğimiz Ar-Ge Proje Pazarı etkinliğimizde ticarileşen cilt lekelerini gideren portakal özlü krem bu yıl Dubai Beautyworld Fuarı’nda ilk kez tanıtıldı. Temennimiz bu projelerin diğer sektörlerde yayılması ve sayılarının artması” diye konuştu.

SANAYİCİLERİN İLGİSİ BEKLENİYOR

Ar-Ge Proje Pazarı Yürütme Kurulu Başkanı Necmi Sadıkoğlu, “Ar-Ge proje pazarında bu yıl tüm sektörlerde iyi hazırlanmış, kendi alanlarında bir ilk olan çok başarılı projeler yarıştı. Zorlu bir değerlendirme sürecinin ardından 30 proje sona kalmayı başardı. Bu projelerin her biri ödül alsın ya da almasın sanayicilerimiz tarafından üretime kazandırılacak nitelikte değerli projeler. Artık bu noktada biz sanayicilerimizin ilgisini bekliyoruz. Ayrıca dereceye giren projelerimiz yıl boyunca sektörel fuarlarda sergilenerek sanayiciyle buluşacak.”

AR-GE PROJE PAZARINDA ZORLU BİR DEĞERLENDİRME SÜRECİNİN ARDINDAN 30 PROJE SONA KALMAYI BAŞARDI. DERECEYE GİREN PROJELER YIL BOYUNCA SEKTÖREL FUARLARDA SERGİLENEREK SANAYİCİYLE BULUŞACAK.

ÖDÜLLÜ PROJE SAHİPLERİ

İlaç ve Eczacılık Ürünleri

1. Cem Özer
1. Mert Zerin
2. Dursun Kısa
3. Kemal Kesenci

Plastik ve Kauçuk

1. Saim Bayrak
1. Oğuzcan Ünver
2. Bahram Dovletov

Temel Kimyasallar

1. Emrah Vaydoğan
2. Hamide Aydın
3. Nilgün Kayacı

Kozmetik, Sabun ve Temizlik Ürünleri

1. Derya Akgün
2. Alim Ozan Evliyaoğlu

Boyalar ve Yapıştırıcılar

1. Emre Akar
2. Nilgün Kalaycıoğlu
3. İmren Özcan

MERSİN İNOVASYON İLE MARKA KENT OLACAK

2'nci Marka Kent Mersin Çalıştayı ve Kalkınma Zirvesi, Mersin Valiliği'nin himayesinde, Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde, Mersin Ekonomi Platformu'nun organizasyonu ile 28 ila 29 Kasım 2015 tarihlerinde Yanışlı Ulu Resort Hotel'de yapıldı. Mersin Valisi Özdemir Çakacak, Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Burhanettin Kocamaz, Mersin Ticaret ve Sanayi Odası (MTSO) Başkanvekili Kasım Tanrıöver'in katıldığı çalışmada, Akdeniz İhracatçı Birlikleri'ni temsilen AKİB Koordinatör Başkan Yardımcısı ve Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Başkanı Ali Can Yamanyılmaz, Akdeniz Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği Başkan Yardımcısı ve Tosyalı Holding Başkanı Fuat Tosyalı hazır bulundu. Ayrıca söz konusu çalışmaya Mersin Ekonomi Platformu Başkanı

Ferudun Gündüz, Arbel Grup Genel Müdürü Abdülkadir Külahçıoğlu, Zade Yağları Grup Başkanı Tahir Büyükhelvacıgil, Dünya Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hakan Güldağ ve Mersin Ekonomi Platformu üyeleri de katıldı.

MARKALAŞMA BÜTÜNCÜL ELE ALMALI

Mersin Valisi Özdemir Çakacak, çalıştayda ele alınan konuların önemine değinerek, markalaşmanın Mersin'e başta maddi olmak üzere her anlamda avantaj getireceğini dile getirdi. Vali Çakacak, "Markalaşmayı bütüncül olarak ele almalı, ulaşılabilir ve sürdürülebilir hedefler belirlemeli, stratejik planlamalar yapmalı

ve yol haritamızı belirlemeliyiz. Birbirinden ayrı ve bağımsız çalışmalarını bu tür çalıştaylarda bir arada değerlendirmeliyiz. Mersin'in tüm dinamiklerinin bir araya geleceği bir vakıf kurulmasının tanıtımına ilgili çalışmalarını daha yararlı kılacağını düşünüyorum" şeklinde konuştu.

DESTEK VERMEYE HAZIRIZ

Çalıştayın verimli geçmesinden duyduğu memnuniyeti dile getiren Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Burhanettin Kocamaz ise

burada yapılan değerlendirmelerin hayata geçirilmesi için imkanlarını seferber edeceklerini söyledi. Bu tür toplantıların Mersin'in sorunlarının çözümü için önemli olduğuna işaret eden Kocamaz, "Biz Mersin Büyükşehir Belediyesi olarak bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Mersin'in tanıtımına ve hak ettiği yere gelmesine yönelik her türlü desteği vermeye devam edeceğiz" dedi. Göreve başlamalarından bu yana Mersin'de oluşan hareketliliğe de değinen Kocamaz, "Bütün sivil inisiyatif ve üniversiteleri bir araya getirerek, Mersin'in problemlerini masaya yatırıp çözüm noktasında ortak akıl oluşturma gayreti ile hareket ediyoruz. Bu anlamda Suriyeler Çalıştayı, Mersin imar planı, trafik sorunu ve istihdamla ilgili çalıştaylar ve yapılan toplantılarda herkesin rol almasını, bu toplantılara katılmasını özellikle rica ettik. Sivil toplum kuruluşları ile diyalogumuzu geliştirerek, Mersin'i hep birlikte sahiplenmek ve bu aidiyet duygusunu Mersin'deki tüm insanımıza yaymak için yoğun bir gayret içerisindeyiz" şeklinde konuştu.

Açılış konuşmalarının ardından çalıştaya katılan kent dinamikleriyle birlikte özel istişare toplantısı gerçekleştirildi. İki gün süren çalıştayın 'Ulusal Markaların Başarı Hikayeleri' bölümünde, Akdeniz Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği Başkan Yardımcısı Fuat Tosyalı ve Zade Yağları Grup Başkanı Tahir Büyükhelvacıgil sunumlarını gerçekleştirdi.

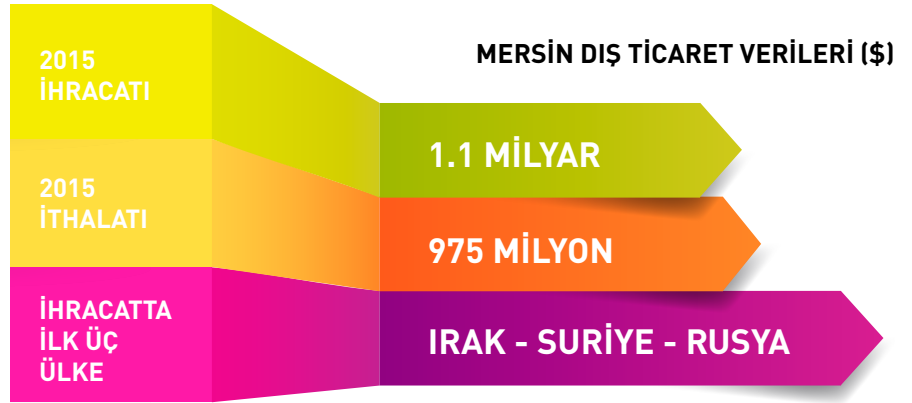
Mersin Valisi Özdemir Çakacak ve Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Burhanettin Kocamaz, sunumların ardından Akdeniz Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği Başkan Yardımcısı Fuat Tosyalı ve Zade Yağları Grup Başkanı Tahir Büyükhelvacıgil'e plaket verdi.

PANELLERDE 'KALKINMA' ELE ALINDI

Kent dinamikleri, sivil toplum kuruluşları, akademisyenler ve gazetecilerin katılımıyla gerçekleşen zirvenin ikinci gününde düzenlenen 'Markalaşmak İçin Kalkınma, Kalkınmak İçin İnovasyon' konulu ve moderatörlüğünü Dünya Gazetesi Başyazarı Osman Arolat'ın yaptığı panelde Çukurova Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Dr. Lutfi Altunsu, Tarım ve Gıda Platformu Başkanı Mustafa Asparuk, AKİB Koordinatör Başkan Yardımcısı Ali Can Yamanyılmaz, Toros Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdür Yardımcısı Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölüm Başkanı Doç. Dr. Köksal Hazır konuyla ilgili bilgilerini paylaştı.

'Markalaşmak İçin Kalkınma, Kalkınmak İçin İnovasyon' konulu panelde AKİB Koordinatör Başkan Yardımcısı Ali Can Yamanyılmaz konuyla ilgili bilgilerini paylaştı.

Çalıştayın 'Ulusal Markaların Başarı Hikayeleri' bölümünde, Akdeniz Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği Başkan Yardımcısı Fuat Tosyalı sunum gerçekleştirdi.

TEKSTİLDE ALMANLARLA AR-GE İŞBİRLİĞİ İÇİN İMZALAR ATILDI

İstanbul, Akdeniz, Ege, Uludağ ve Güneydoğu Anadolu Tekstil İhracatçıları Birliklerinin ortak olduğu İstanbul Tekstil Araştırma Eğitim ve Danışmanlık için start verildi. İmza töreninde ayrıca, tekstil sektöründe Ar-Ge çalışmalarını artırmak amacıyla Alman Aachen Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi ile İTA arasında işbirliği protokolü de imzalandı.

Dört yıl önce çalışmalarına başlanılan ve 22 Ekim Perşembe günü imzalanan protokolle nihayete eren İstanbul Tekstil Araştırma Eğitim ve Danışmanlık kuruluşu protokolü, İstanbul, Akdeniz, Ege, Uludağ ve Güneydoğu Anadolu Tekstil ihracatçıları birliklerinin katılımıyla start aldı. İTHİB önderliğinde ilerleyen proje, diğer birliklerin de katılımıyla yalnızca İstanbul'a değil, Türkiye'nin tüm bölgelerine hizmet sağlayacak bir mekanizmaya döndü. TIM Başkanı Mehmet Büyükekşi ve birlik başkanlarının katıldığı imza töreninde ayrıca, Tekstil sektöründe Ar-Ge çalışmalarını artırmak amacıyla Alman Aachen Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi ile İTA arasında işbirliği protokolü de gerçekleştirildi. İmza protokolünde; TIM Başkanı Mehmet Büyükekşi, İTHİB Başkanı İsmail Gülle, Akdeniz Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Zeki Kıvanç, Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) Koordinatör Başkanı, Ege Tekstil ve Ham-

maddeleri İhracatçıları Birliği Başkanı Sabri Ünlütürk, Aachen Üniversitesi'nden öğretim üyesi Prof. Dr. Thomas Gries, RWTH Aachen Üniversitesi Tekstil Teknik Enstitüsü Türkiye Sorumlusu Bayram Aslan, Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti Ekonomik Kalkınma Ajansı Temsilcilik Müdürü Dr. Adem Akkaya yanı sıra bir çok akademisyende yer aldı.

PROJE SAHİPLERİ: ISKO, KORDSA, SPINTEKS, THY, TIRSAN, ARÇELİK

Almanya Aachen Üniversitesi Tekstil Teknolojileri Enstitüsü ile 2009 yılından bu yana müzakereleri devam eden teknoloji transferine ilişkin müzakerelerin olumlu şekilde sonuçlanmasıyla Türkiye tekstil sektörüne büyük rekabet gücü katacak olan proje imza aşamasına geldi. Aachen Tekstil Teknolojileri Enstitüsü tarafından 2015 yılı itibarıyla yürütülen Ar-Ge projesi satışlarının toplam değeri 15 milyon Euro'dur. Bu satışların

yüzde 30'u doğrudan sanayicilere yapılan projelerden oluşuyor. Enstitünün Türkiye'de devam etmekte olan Ar-Ge projelerinin satış cirosu 1.3 milyon Euro olup, proje sahipleri arasında ISKO, Kordsa, Spinteks, THY, Tırsan, Arçelik gibi firmalar bulunuyor. Teknoloji transferinin gerçekleşmesiyle yenilikçi tekstil uygulamalarına ihtiyaç duyan Türk firmaları, İstanbul Tekstil Araştırma merkezinde yaptırabilecek.

ORTAK HEDEF İÇİN İŞ BİRLİĞİ

İmza töreninde konuşan İTHİB Başkanı İsmail Gülle, "Hepimiz katma değerli ihracat yapma, tasarım ve Ar-Ge'nin önemini her konuşmamızda vurguluyoruz. Bugün bunu gerçekleştirecek merkezi alt yapıyı kurmanın mutluluğunu yaşıyoruz" ifadelerini kullandı. Projenin sadece İstanbul'a değil, tüm birliklere hizmet edeceğini söyleyen İsmail Gülle, çok mücadele ettiklerini belirterek, "Bundan sonraki süreçte, Türkiye'deki tüm tekstil sek-

törünün bu projeye inanması, sahip çıkması gerekiyor” dedi. Projenin 2023 hedeflerine çok büyük hizmet edeceğini söyleyen İsmail Gülle, Türkiye’yi dünyadaki değişim ve dönüşümü anlayarak hizmet eden bir merkeze dönüştüreceklerini belirtti. Ortak hedefler doğrultusunda bir araya geldiklerini söyleyen Aachen Üniversitesi’nden Öğretim Üyesi Prof. Dr. Thomas Gries, “Ortak değerlerimiz saygı, güven ve mükemmeliyet ve tabii ki birbirini tamamlayan güçlerimiz bu ortak yürüdüğümüz yolun temelini oluşturuyor. Bizim iş birliğimiz araştırmayı zenginleştirilecek. Hem tekstil endüstrisi hem tekstil makineleri yapımı için bu iş birliği önemli. Bu işbirliğimizin sonucu bir deniz feneri gibi yolumuzu aydınlatacak. İsmail gülle bu işin başındaki isim. Kendisi olmasaydı tüm birlikleri bir araya getirmemiz mümkün olmayacaktı” dedi.

KATMA DEĞERLİ ÜRÜN ÜRETME HIZLANACAK

Konuşmasında Türkiye’nin yüzyıllara dayanan geleneksel tekstil bilgi ve becerisinin varlığına değinen TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi, projenin hem üniversite sanayi iş birliğini barındırması hem de ihracatçı birliklerinin bu proje içinde olmasının Ar-Ge, inovasyon konusunda sektöre fayda sağlayacağını ifade etti. Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) Koordinatör Başkanı, Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Başkanı Sabri Ünlütürk de konuşmasında böyle bir projede birlikte olmaktan duyduğu mutluluğu belirtti. “Sektörümüzün sürdürülebilir olması için en temel aracımız Ar-Ge” diye konuşan Sabri Ünlütürk, “İzmir’de de biz yaklaşık 1 yıldır Ar-Ge merkezi kurmak için çaba sarf ediyoruz. Bu Ar-Ge merkezlerinin sayısını Türkiye’de bölgesel olarak artırıp belki yine bölgesel görevlerle işbirlikleri yaparak, hep birlikte tekstil sektörümüzü bir adım daha yukarı çıkmasında, katma değerli ürün üretme yolundaki hedefe ulaşmada hızlandırıcı rol oynayacağına büyük bir inancım var. Emegi geçen herkese çok teşekkür ediyorum. Hep beraber bu merkezin başarılı olmasını temenni ediyorum” ifadelerini kullandı.

TEKSTİLİN OLDUĞU İLLERE AR-GE MERKEZİ

Protokol imza toplantısında konuşan Akdeniz Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Zeki Kıvanç, projeyi ilk duyduğu andan itibaren duyduğu heyecanı paylaşarak, tekstil sektörünün ileriye gitmesi için ellerinden ne geliyorsa yapacaklarını belirtti. Ar-Ge merkezlerini yerinde incelediklerini ifade eden Zeki Kıvanç, çok beğendiklerini belirterek, bu merkezlerden İstanbul’da, İzmir’de, Adana’da, Bursa’da olmak üzere Türkiye’de

TEKNOLOJİ TRANSFERİNİN GERÇEKLEŞMESİYLE YENİLİKÇİ TEKSTİL UYGULAMALARINA İHTİYAÇ DUYAN TÜRK FİRMALARI, İSTANBUL TEKSTİL ARAŞTIRMA MERKEZİNDE YAPTIRABİLECEK.

tekstil sektörünün ağırlıkta olduğu illerde, üniversite işbirlikleriyle beraber gerçekleştirme temennisinde bulundu. Kıvanç, “Artık herkes biliyor ki araştırma-geliştirme ve inovasyonun olmadığı hiçbir iş başarılı olmuyor, katma değer üretilmiyor. Umarım tekstil sektöründe Ar-Ge merkezlerimiz çoğalır” dedi. Projenin Türkiye Sorumlusu Bayram Aslan da Türkiye’nin Ar-Ge potansiyeline rağmen kullanamadığına dikkat çekti. Bayram Aslan, “Bunun birçok sebebi var. En başında da Ar-Ge nedir bilmiyoruz. Ar-Ge merkezlerini kullanamıyoruz. Bu birlikle sektörümüz daha fazla Ar-Ge yapacak” diye konuştu. Aslan, şöyle devam etti: “Sürekli üniversite sanayi iş birliğinden bahsediyoruz, burada sadece bir tane üniversite yok. Birçok üniversite var. Sadece İstanbul tekstil sektörü yok, bütün Türkiye’deki tekstil sektörleri var.”

PROJENİN İLK MEYVESİ YUNANİSTAN İLE ANLAŞMA

Uluslararası işbirliklerinin ilk temeli Yunanistan’ın başkenti Atina’da 10 Kasım 2015 Salı günü gerçekleştirilen Cibmat Projesi’nin iyi niyet protokolü imza töreni ile atıldı. Cibmat Projesi (CIBMat Yunan-Türk Yenilikçi Yapı Malzemeleri Merkezi) temel olarak Akdeniz havzasında sıkça görülen deprem gibi doğal felaketler, artan kentleşme ve benzeri konuların sebep olduğu yapı endüstrisinde daha sağlam alt ve üst yapı ihtiyaçlarına bir çözüm arayışı olarak ortaya çıktı.

İHRACATÇILAR İRAN PAZARINDAN UMUTLU

Ali Can Yamanyılmaz başkanlığındaki AKİB heyeti, İran-Tebriz İşadamları-İşkadınları Heyeti kapsamında İran'da ikili görüşmelere katılırken, Türkiye ve İran işbirliği ile üçüncü ülkelere beraber ihracat yapılabileceğinin altı çizildi.

TİM tarafından organize edilen İran-Tebriz İşadamları-İşkadınları Heyeti 5-8 Ekim 2015 tarihleri arasında, 18 özel şirket yetkilisi, iki ihracatçı birliği ve bir Kalkınma Ajansı'ndan toplam 28 katılımcı ile gerçekleştirildi. Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Ali Can Yamanyılmaz başkanlığında gerçekleştirilen heyete; AKİB adına Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Ma-

muller İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Nurullah Eskitütüncü, Akdeniz Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçı Birliği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tarık Çiğner, Akdeniz Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Kazım Güven katılım sağladı. Tebriz Ticaret Odası yetkilileri ve İran-Türkiye İş Konseyi Başkanı Rıza Kami'nin yerelde destekleri ile düzenlenen toplantılara, Türkiye heyetinden

su ürünleri, orman ürünleri, kimyevi maddeler, çelik, petrokimya, mobilya, endüstriyel gıda, PVC kapı profilleri, mermer, otomotiv, çimento, tekstil, aydınlatma sanayi, inşaat, elektrik-elektronik ve lojistik sektörlerinden temsilciler katıldı. Temsilciler, 6 Ekim 2015 tarihinde Tebriz Ticaret Odası'nda düzenlenen İş Forumu'nda ve ardından gerçekleşen ikili görüşmelerde Tebrizli işadamları/işkadınları ile tanışma imkanı yakaladılar.

YAMANYILMAZ, TÜRKİYE-İRAN ARASINDA GERÇEKLEŞEN TİCARİ FAALİYETLERE DEĞİNEREK, İKİ ÜLKE ARASINDAKİ TİCARİ FIRSATLARA DİKKAT ÇEKTE.

TEMENNİ: TÜRKİYE VE İRAN ARASINDA TİCARETİN ARTMASI

Tebriz Başkonsolosu Güven Begeç'in de katılım gösterdiği iş forumunda konuşan Tebriz Ticaret Odası Başkanı Samed Hasanzadeh, heyetlerin ve iki ülke arasındaki işbirliklerinin önemine değinerek, bu gibi etkinliklerin her iki ülkede devam etmesi gerektiğini vurguladı. Heyet Başkanı Ali Can Yamanyılmaz ise, yapmış olduğu sunumda Türkiye ekonomisi hakkında genel bilgiler vererek, İran ve ülkemiz arasında gerçekleşen ticari faaliyetlere değindi ve iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin gelişmesi için fırsatların değerlendirilmesi gerektiğine dikkat çekti. 7 Ekim 2015 tarihinde Yabancı Yatırım Hizmetleri Merkezi'nde düzenlenen toplantıda, Başkan Yardımcısı ve Genel Müdür Reza Hosseini, Tebriz'deki yatırım imkanları ve altyapısı hakkında bilgiler verdi. Toplantıda söz alan Yamanyılmaz, ambargonun İran'ı geriye attığını ancak 2016 yılının ilk yarısında kalkacağını, olumlu etkilerinin şimdiden görünmeye başladığını, İran'ın sanayi altyapısı ve eğitilmiş işgücü sayesinde Türkiye ile teknoloji alanında yatırımlar yapılabileceğini ifade etti. Tebriz Ekonomi Bakanlığı'na bağlı Doğu Azerbaycan Sanayi, Maden ve Ticaret Kurumu ile yapılan görüşmelerde ise, Türkiye işadamlarının kendilerini tanıtmalarının ardından söz alan heyet başkanı Yamanyılmaz, Türkiye ve İran arasında karşılıklı ticaretin artmasını ve her iki ülkenin de beraber büyümelerini arzuladıklarını, ayrıca bu işbirliği sayesinde üçüncü ülkelere beraber ihracat yapılabileceğini belirtti.

Heyet Başkanı Ali Can Yamanyılmaz, ambargonun İran'ı geriye attığını ancak 2016 yılının ilk yarısında kalkacağını, olumlu etkilerinin şimdiden görünmeye başladığını, İran'ın sanayi altyapısı ve eğitilmiş işgücü sayesinde Türkiye ile teknoloji alanında yatırımlar yapılabileceğini belirtti.

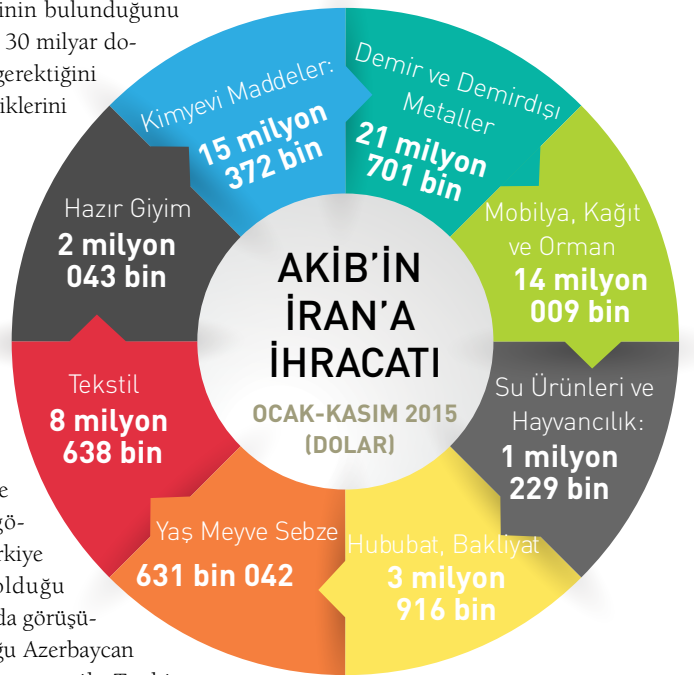
İRAN'I İYİ ANLIYORUZ

Toplantıda söz alan Akdeniz Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri İhracatçı Birliği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tarık Cığır, Hosseini'yi Intermob Fuarı'na davet etti ve burada İran mobilya sektörünü tanıtmaya fırsatı bulacaklarını belirtti. Cığır, ayrıca Türkiye'nin de on yıllık bir ambargo geçmişi olduğunu, bu yüzden İran'ı iyi anladıklarını belirtti ve İran ile Türkiye'nin kardeş ülkeler olduğuna dikkat çekti. Akdeniz Mobilya, Tarık Cığır, mobilyanın İran'ın önemli ithalat kalemlerinden biri olduğunu, deneyimlerini İranlı işadamları ile paylaşmak istediklerini belirtti. Hâlihazırda 14 milyar dolarlık bir ticaret hacminin bulunduğu dile getiren Cığır, bunun 30 milyar dolar olarak hedeflenmesi gerektiğini ve beraber büyümek istediklerini sözlerine ekledi.

NETWORKING FAALİYETLERİ

İran tarafından toplantıya katılan yetkililer, Türkiye ile İran arasında imza edilen Serbest Ticaret Anlaşması sayesinde ilgili ürünlerde vergilerin sıfırlanacağını, bu konuda Ekonomi ve Gümrük Bakanlığı ile görüşmekte olduklarını, Türkiye firmalarının sorunları olduğu takdirde ortak komisyonda görüşülüp çözülebileceğini, Doğu Azerbaycan Sanayi, Maden ve İş Kurumu ile Türki-

ye sanayi ve ticaret odalarının bir sözleşme ile işbirliğine gitmeleri gerektiğini, İranlı işadamlarını Kurum'un garanti edeceğini, Türkiye işadamlarını da Türkiye sanayi ve ticaret odalarının garanti etmesi gerektiğini belirtti. Heyet Başkanı Yamanyılmaz bu noktada, TIM olarak kendileri ile anlaşma yapılabileceğini, ISO ve İTO'ya bu konuyu ancak tavsiye edebileceklerini, Türkiye ihracatçıların TIM'in garanti edebileceğini, ilgili metni kendilerinin hazırlayabileceğini ifade etti. Konuşmalarından sonra Türk katılımcılar ile İran'da aynı sektörlerde işgal eden üst düzey işadamları/işkâdınlarının networking faaliyetleri gerçekleşti.

ERKEN GELEN OTURUR HEM DE KÖŞE BAŞINA

DÜNYA EKONOMİK KRİZİ HENÜZ BİTMEDİ. ÖNÜMÜZDEKİ BEŞ YIL TÜM DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE, SABİT ŞARTLARLA (CETERIS PARİBUS) İYİLEŞME DEĞİL KÖTÜLEŞME BEKLENİYOR. BİZ HEMEN ÖNLEMLERİ ALIP KRİZİ FIRSATA ÇEVİRMELİYİZ. SABİT ŞARTLARDAN DEĞİŞTİREBİLECEKLERİMİZİ DÜZELTİP YENİ SENARYOLAR YAZMAMIZ ŞART. AFRIKA BUNUN İÇİN HENÜZ KULLANILAMAMIŞ BİR İLAÇTIR. ERKEN GELEN OTURUR DERLER YA, HEM DE KÖŞE BAŞINA.

M. TARIK BOZBEY / T.C. BAŞBAKANLIK, TİM-AKİB AFRIKA MASASI BAŞKANI

Suriye üzerinden körfeze transit geçen ihracatımız 15 milyar dolar kadardı. O hattı kullanarak sevk edilen mallar 14 ülkeye ulaşıyordu. Şu anda kapalı. Rusya bizim önemli ihracat kapılarımızdan biriydi geçen hafta itibarıyla kapanmadı ama soğuk bir dönem işaretleri bulunuyor. 3 milyar dolarlık sebze meyve genel ihracatımızın yarısı Rusya'ya gidiyordu. Bu hattımızda da şu sıralar sıkıntı işaretleri var. Rusların hırçın ve intikamcı tavırları, ne derecede uygulamaya geçecek bir ay içinde belli olacak. Bir Rus atasözü der ki "Ayıyı dansa davet ederseniz ayı yorulana kadar dans etmeniz gerekecek" İnşallah ayı çabuk insafa gelip dostlukları her şeyden kazançlı olduğunu anlar ve yorulmasa bile sürtüştükten vazgeçer. Karşılıklı ticaretimiz de her geçen gün artıyordu. 9 milyar dolar ihracatımıza karşın 25 milyar dolar ithalatımız var. Şu anda Rusya'da 92 bin çalışmamız var. Son 35 yılda 152 bin gelin almışız. Herhalde binlerce ortak bebeklerimiz var. Beş milyona yakın Rus turist her yıl yaklaşık 5 milyar dolar döviz bırakıyordu. Bu güzel ilişki her devlete lazım. Heba etmek en yanlış davranış olacak.

ÜLKE MASALARI ÇALIŞIYOR

Avrupa ise kriz sebebiyle azalan talebi, azalan nüfusu ile ihracatımızın düşüş gösterdiği bir grafik izliyor. İhracatımız son iki yıldır önce

yerinde saymıştı, şimdi gerileme rekorları kırıyor. Tam bir buçuk yıl tahmin ettiğimiz gibi bu yıl ihracatımız 130-140 milyar dolar bandında kalacak gibi görünüyor. Bu gidişle yedi yıl sonra 2023 hedefimiz 500 milyar dolar nasıl yakalanabilir? İmkânsız! Hemen yeni ataklar başlatsak yeniden hızlanma vitesine geçebiliriz. Türkiye'nin istihdam, döviz vergi ve huzur yönünden buna gereksinimi bulunuyor. Ülke masaları çalışmaları bundan beş yıl önce başlatılmıştı. Seçilen başkan ve ekipler daha yakın izleme ile hangi ülkeye, hangi bölgeye ne kadar ihracat yapıyoruz, potansiyelimizi kullanabiliyor muyuz diye değerlendirmeler ve hamleler yapacaktı. Her ülkenin neler alıp, kimlerden kaçta aldığı bilinmesi takip edilmesi amacıyla çalışmalar başladı.

AFRIKA'YA 10 MİLYAR DOLARLIK İHRACAT

Afrika'ya ihracatımız on yıl önce toplam 1 milyar dolar iken şimdilerde 10 milyar dolar seviyelerinde seyrediyor. Etiyopya'ya ihracatımız da 27 milyon dolar iken bugünlerde 400 milyon dolara kadar yükseldi. Güzel gelişmeler ama yetmez! Afrika'nın toplam ithalatı 700 milyar dolar civarında ve bu rakamın önümüzdeki on yılda 2 trilyona çıkacağı hesaplanıyor. Türkiye'de bu yarışta en ön sıralarda yerini alması aslında

hiç de zor değildir. Hele bir de Afrika üretim yapıp kuta içerisinde ihracat yapabilirsek hem karlılık yönünden çok büyük bir fırsat yakalamış oluruz hem de oraya satacağımız, makine teçhizat ve hammaddeler sayesinde ihracatımızı en az 50 milyar dolara yükseltebiliriz. Afrika bunu istiyor buna ihtiyacı var. Afrika ülke masası olarak beş yıldır 15 makale rapor yayımlandık, yetkili makamlara ve TIM ve İhracatçı Birlikleri aracılığı ile sektöre sunduk. Değişik şehirlerimizde 14 seminer/konferans verildi, basında ve bültenlerde 20 değerlendirmemiz yayımlandı. Son beş yıldır tüm Afrika'ya olan ihracatımız 1 milyar dolardan 20 milyar dolara yükseldi. Bazı yıllarda genel krizlere bağlı olarak yavaşlama-duraksama olsa da grafik ortalama eğrisi hep yukarı doğru ilerliyor.

KRİZLERİN ÇARESİ: AFRİKA KITASI

Aslında önümüzdeki yıllarda Türkiye ve dünyada parlak bir ekonomik performans beklememeli. Biz olacakları doğru tahmin etmekle başarılı sayılamayız, tahminlerimize göre kötümser gerçekler ortaya çıkmadan önlemini, tedavisini hazırlamak başarı sayılmalıdır. İhracatımızın 2015'te düşeceğini bir yıl önceden açıklamıştık, marifet düşüş sebeplerini doğru tespit edip, ön hazırlıklarını uygulamaya koyup zararımızı en aza indirmekte. Marifet kaybı önceden fark edip direksiyonu ve suratu ona göre ayarlamakta. Fırsat nerededir dersek Hedef Afrika olmalıdır. 1 milyar 300 milyon nüfusu ile Afrika krizlerin çaresi olacak. Hemen hemen tüm ürünlerde talep çok yüksek. Kar oranları da çok tatlı, satışlar tamamen peşindir. Yakından tanımadığımız Afrika oralarında ticareti ve yatırımı korkulu kılıyor. Tarzan yıllar önce vefat etmiş ve 'Vahşi Afrika' çoktan değişmiş. İç savaşlar neredeyse yok olmuş, kalkınma hamleleri yüksek hızla devam ediyor.

HİKMET TANRIVERDİ'NİN ZİYARETİ ÖNEMLİ

55 Afrika ülkesinin en az 15'inde kalkınma hızları iki haneli olup 12-15 arasında seyrediyor ve bunun devam edeceği tahmin ediliyor. Bu hafta İHKİB Başkan Hikmet

Tanrıverdi'nin, Addis Ababa'da olması Türkiye adına bir uyanışın işareti olacağını kestirebiliriz. Hikmet Tanrıverdi sekiz yıl önce yarım kalan hamlesini bu defa tamamlayacak. Hem Türkiye'ye, hem sektöre kazanımlar sağlayacak. ABD'nin en büyük konfeksiyon kuruluşlarında Tommy Hilfiger'i de satın almış olan Phillips-Van Hausen aralık ayı içinde Etiyopya'ya gelerek yapılanmaya başlayacak. Calvin Klein, Van Hausen, Arrow, Kennet Cole NY markalarının üretimi yavaş yavaş Addis Ababa'dan yapılacak. Tommy Hilfiger 1984 yılında kurulmuş, 2006'da 1.6 milyar dolara Apax Partners'a satılmıştı. Onlar firmayı 574 mağazadan 1002'ye çıkartıp, çalışan sayısını bin 200'e artırıp, şimdi de 4.6 milyar dolara Van Hausen'e satılar. İşte bu firma Addis Ababa'ya geldi. H&M zaten bir yıldır Etiyopya'da. Bizim bir şey keşfetmemiz gerekmiyor, örnekler karşımızda. ABD ve AB, Afrika'dan kotasız ve vergisiz ithalata açık kapı uyguluyor. ABD uzak doğudaki imtiyazlı ihracatçı ülkeler kısıtladı, yerine Madagaskar ve Sahraaltı ülkeleri destekleniyor. Bence bize de aynı yol görünüyör. Önümüzdeki günlerde yeni konfeksiyon kapasiteleri devreye girmeye başlayacak.

ÇALIK ANLAŞMA İÇİN HAZIR

Rönesans Barajı, Etiyopya ve Afrika'nın guru olarak 6 milyar kilovat üretimi ile haziran ayında su tutmaya başlanması planı ile ilerliyor. Etiyopya, Kenya'ya 19 cent fiyatla elektrik satıyor. Bu üretimi ile satışları artacak pazarda yatırım-üretim ve talep sıçraması bekleniyor. Bugünlerde 3 cent olan elektrik fiyatı yılbaşında 6 cente, gelecek yıl da 9 cente yükseltilecek. Bazı sanayi bölgelerini cazip kılmak için o bölgelerdeki sanayicilere çok ucuz olan bir centten elektrik satılacak. Çalık Grubu 250 milyon dolarlık 230 bin kilovat kapasiteli hidroelektrik santrali için tüm hazırlıkları tamamladı. Bir ay içinde anlaşma imzalanıp projeye başlanacak. Addis Ababa Havalimanı büyütme çalışmalarına ek olarak şehirden 60 kilometre uzaklıkta çok büyük bir havalimanı tasarlanıyor. Proje ABD-İngiltere ekseninde hareket edeceğini söyleyebiliriz. 'Yeni dünya' devi Çin yarışlarda geç kalmamak için Cibuti'ye bir askeri deniz üssü planlıyor. Çin ilk defa ülkesi dışında bir deniz üssü inşa edecek. Bütün bunlar Afrika da yeni bir şeyler olduğunun belirtileri, vakit geçirmeden Türkiye de bu hızlı tren projesinde yerini almalı.

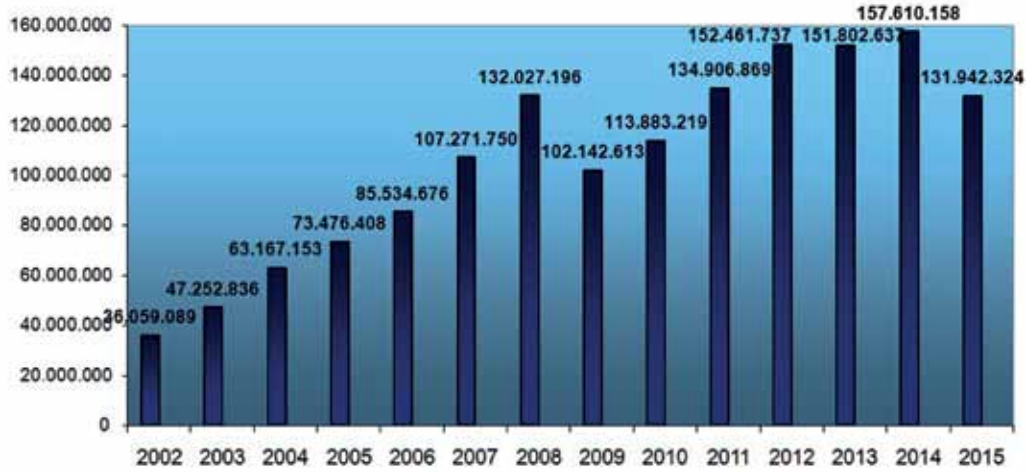

2015 YILI KASIM AYI TÜRKİYE İHRACAT RAKAMLARI SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI - (1000 \$)

SEKTÖRLER	KASIM				SON 12 AY			
	2014	2015	Değişim (%)	Pay (%)	2013-2014	2014-2015	Değişim (%)	Pay (%)
I. TARIM	2.192.775	2.008.629	-8,4	17,6	22.373.133	21.126.192	-5,6	14,5
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.618.050	1.510.949	-6,6	13,2	15.573.326	15.121.221	-2,9	10,4
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	600.902	609.495	1,4	5,3	6.735.983	6.240.387	-7,4	4,3
Yaş Meyve ve Sebze	338.022	270.539	-20,0	2,4	2.420.050	2.118.376	-12,5	1,5
Meyve Sebze Mamulleri	129.614	129.542	-0,1	1,1	1.417.578	1.335.158	-5,8	0,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	160.260	151.694	-5,3	1,3	1.453.991	1.350.914	-7,1	0,9
Fındık ve Mamulleri	292.676	256.973	-12,2	2,2	2.160.189	2.883.306	33,5	2,0
Zeytin ve Zeytinyağı	15.890	16.511	3,9	0,1	230.723	196.369	-14,9	0,1
Tütün ve Mamulleri	75.722	71.027	-6,2	0,6	1.071.786	918.814	-14,3	0,6
Süs Bitkileri	4.965	5.168	4,1	0,0	83.025	77.896	-6,2	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	195.566	154.377	-21,1	1,3	2.252.514	1.864.119	-17,2	1,3
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	195.566	154.377	-21,1	1,3	2.252.514	1.864.119	-17,2	1,3
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	379.159	343.303	-9,5	3,0	4.547.293	4.140.851	-8,9	2,9
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	379.159	343.303	-9,5	3,0	4.547.293	4.140.851	-8,9	2,9
II. SANAYİ	10.199.204	9.135.088	-10,4	79,9	123.969.880	110.217.135	-11,1	75,9
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.091.164	950.963	-12,8	8,3	13.110.331	11.602.436	-11,5	8,0
Tekstil ve Hammaddeleri	731.786	662.740	-9,4	5,8	8.873.415	8.003.739	-9,8	5,5
Deri ve Deri Mamulleri	135.235	112.720	-16,6	1,0	1.895.236	1.540.001	-18,7	1,1
Halı	224.143	175.504	-21,7	1,5	2.341.681	2.058.696	-12,1	1,4
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.492.112	1.301.024	-12,8	11,4	17.969.115	15.553.652	-13,4	10,7
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.492.112	1.301.024	-12,8	11,4	17.969.115	15.553.652	-13,4	10,7
C. SANAYİ MAMULLERİ	7.615.928	6.883.101	-9,6	60,2	92.890.433	83.061.046	-10,6	57,2
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.504.078	1.409.702	-6,3	12,3	18.784.608	16.949.174	-9,8	11,7
Otomotiv Endüstrisi	1.839.051	1.920.563	4,4	16,8	22.231.613	21.119.341	-5,0	14,5
Gemi ve Yat	63.881	102.000	59,7	0,9	1.212.483	1.123.614	-7,3	0,8
Elektrik Elektronik ve Hizmet	1.003.276	938.358	-6,5	8,2	12.077.542	10.703.545	-11,4	7,4
Makine ve Aksamları	470.827	489.265	3,9	4,3	6.060.800	5.577.164	-8,0	3,8
Demir ve Demir Dışı Metaller	566.707	506.143	-10,7	4,4	7.088.469	6.314.985	-10,9	4,3
Çelik	892.212	662.481	-25,7	5,8	13.208.408	10.310.503	-21,9	7,1
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	250.695	215.428	-14,1	1,9	3.150.688	2.789.293	-11,5	1,9
Mücevher	519.561	207.083	-60,1	1,8	2.903.146	2.829.545	-2,5	1,9
Savunma ve Havacılık Sanayii	147.785	106.034	-28,3	0,9	1.636.099	1.544.557	-5,6	1,1
İklimlendirme Sanayii	351.212	315.493	-10,2	2,8	4.426.297	3.699.146	-16,4	2,5
Diğer Sanayi Ürünleri	6.644	10.551	58,8	0,1	110.282	100.179	-9,2	0,1
III. MADENCİLİK	391.401	293.237	-25,1	2,6	4.696.740	3.956.677	-15,8	2,7
TOPLAM	12.783.381	11.436.954	-10,5	100,0	157.515.744	145.211.596	-7,8	100,0

YILLAR İTİBARI İLE TÜRKİYE İHRACATI 2003-2015 (1000\$)

İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİKLERİ BAZINDA İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)

	KASIM				SON BİR YIL			
	2014	2015	Değişim (%)	Pay (%)	2013-2014	2014-2015	Değişim (%)	Pay (%)
AKİB	1.228.878	1.036.701	-15,6	9,1	13.028.040	11.145.708	-14,4	8,2
BAİB	146.365	120.759	-17,5	1,1	1.632.819	1.461.413	-10,5	1,1
DAİB	209.759	169.280	-19,3	1,5	3.006.475	2.328.962	-22,5	1,7
DENİB	191.652	175.200	-8,6	1,5	2.325.044	2.104.384	-9,5	1,6
DKİB	97.583	76.945	-21,1	0,7	1.052.241	832.109	-20,9	0,6
EİB	952.490	866.786	-9,0	7,6	12.322.169	10.550.473	-14,4	7,8
GAİB	821.279	803.151	-2,2	7,0	9.013.713	8.617.640	-4,4	6,4
İİB	618.463	566.931	-8,3	5,0	6.917.786	6.487.855	-6,2	4,8
İMMİB	3.735.035	3.011.245	-19,4	26,3	43.159.033	37.990.634	-12,0	28,1
İTKİB	1.636.852	1.484.089	-9,3	13,0	20.763.753	18.460.615	-11,1	13,6
KİB	178.455	197.513	10,7	1,7	1.571.291	1.930.263	22,8	1,4
OAİB	1.060.777	916.817	-13,6	8,0	12.782.422	11.244.344	-12,0	8,3
ÜİB	1.905.792	2.011.537	5,5	17,6	23.464.966	22.145.603	-5,6	16,4
TOPLAM	12.783.381	11.436.954	-10,5	100	151.039.753	135.300.003	-10,4	100

KASIM GENEL İHRACATTAKİ İLK 20 ÜLKE (1000 \$)

ÜLKE	KASIM
ALMANYA	1.163.321,50
BİRLEŞİK KRALLIK	850.698,71
IRAK	787.042,27
İTALYA	612.826,45
ABD	507.905,47
FRANSA	489.836,14
İSPANYA	438.960,11
RUSYA	331.064,42
İRAN	306.168,80
SUUDİ ARABİSTAN	253.356,78
BAE	209.676,11
MISIR	281.599,15
HOLLANDA	265.025,81
ROMANYA	236.302,72
İSRAİL	220.154,01
BELÇİKA	219.999,72
ÇİN	195.038,37
POLONYA	209.966,53
AZERBAJCAN-NAHÇIVAN	116.323,32
TÜRKMENİSTAN	127.880,65
TOPLAM	7.427.754

KASIMDA EN FAZLA İHRACAT YAPAN İLLER SIRALAMASINDA ADANA'NIN DOKUZUNCU, HATAY'IN ONUNCU, MERSİN'İN 12'NCİ, KAYSERİ'NİN 14'ÜNCÜ VE KARAMAN'IN 28'İNCİ SIRADA OLDUĞU GÖRÜLÜYOR.

AKİB KASIM AYI SEKTÖREL İHRACAT RAKAMLARI (\$)

SEKTÖRLER	KASIM 2015	DEĞ (%)	OCAK-KASIM 2015	DEĞ (%)
I. TARIM	362.117.702	-11	2.782.289.312	-14
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	290.189.383	-12	2.050.729.501	-16
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	100.966.614	-11	974.974.922	-19
Yaş Meyve ve Sebze	161.491.658	-14	819.502.863	-12
Meyve Sebze Mamulleri	12.888.065	38	104.574.657	-13
Kuru Meyve ve Mamulleri	9.112.104	-6	84.061.097	-17
Fındık ve Mamulleri	3.728.824	-2	39.388.723	1
Zeytin ve Zeytinyağı	998.241	2	10.090.881	-63
Tütün	843.400	-67	17.042.856	-14
Süs Bitkileri ve Mam.	160.477	-4	1.093.501	-8
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	26.851.411	-4	240.033.800	-24
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	26.851.411	-4	240.033.800	-24
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	45.076.908	-12	491.526.011	2
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	45.076.908	-12	491.526.011	2
II. SANAYİ	663.788.005	-17	7.054.415.651	-15
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	80.331.521	-3	839.935.278	-9
Tekstil ve Hammaddeleri	77.682.709	0	804.241.949	-9
Deri ve Deri Mamulleri	653.511	-35	9.498.234	-18
Halı	1.995.302	-49	26.195.095	-19
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAMÜLLERİ	328.932.448	-26	3.440.538.346	-19
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	328.932.448	-26	3.440.538.346	-19
C. SANAYİ MAMULLERİ	254.524.036	-6	2.773.942.027	-11
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	45.037.739	-6	408.321.243	-2
Otomotiv Endüstrisi	48.541.821	0	448.182.371	-7
Gemi ve Yat	6.041	-93	362.631	-26
Elektrik-Elektronik, Mak. ve Bilişim	17.554.714	-24	216.420.198	-24
Makine ve Aksamları	15.730.405	45	162.095.629	3
Demir ve Demir Dışı Metaller	34.394.131	-1	350.522.515	-19
Çelik	68.877.742	-8	927.072.729	-12
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	9.518.187	0	110.899.623	12
Mücevher	354	-97	178.254	222
Savunma ve Havaçılık Sanayii	814.775	-47	10.524.346	-29
İklimlendirme Sanayii	13.932.860	-30	137.542.377	-13
Diğer Sanayi Ürünleri	115.268	-59	1.820.110	-43
III. MADENCİLİK	10.793.118	-43	146.905.070	-18
TOPLAM	1.036.698.825	-16	9.983.610.032	-15

KASIM AYI AKİB İHRACATINDAKİ İLK 20 ÜLKE (\$)

HAZIR GIYIM	
POLONYA	6.730.670,10
ROMANYA	5.555.602,19
İSPANYA	5.127.503,16
UKRAYNA	4.645.351,74
ALMANYA	3.239.066,78
SLOVAKYA	2.253.039,50
LETONYA	2.124.925,07
SURİYE	1.298.488,79
BİRLEŞİK KRALLIK	1.239.263,23
FRANSA	834.951,93

YAŞ MEYVE SEBZE	
RUSYA	53.901.991,98
IRAK	37.830.975,30
UKRAYNA	16.864.740,61
SUUDİ ARABİSTAN	8.912.187,48
BİRLEŞİK KRALLIK	6.488.998,78
ROMANYA	5.056.280,44
ABD	3.590.713,51
BAE	3.288.585,74
POLONYA	3.232.086,66
BULGARİSTAN	2.792.120,00

SU ÜR. HAYVANSAL MAMULLER	
IRAK	12.006.944,47
SURİYE	3.806.054,14
LÜBNAN	2.596.018,50
ABD	1.609.337,47
PAKİSTAN	1.138.025,00
ALMANYA	899.828,95
BANGLADEŞ	731.280,00
LİBYA	503.521,10
VIETNAM	495.481,42
KKTC	431.970,06

DEMİR VE DEMİR DIŞI METALLER	
IRAK	18.384.839,67
MİSİR	13.630.557,45
ABD	10.184.019,54
SURİYE	9.055.241,58
YEMEN	9.019.288,72
BİRLEŞİK KRALLIK	7.337.139,64
SUUDİ ARABİSTAN	5.571.030,69
TÜRKMENİSTAN	5.252.547,52
KAYSERİ S. BÖL.	5.006.633,06
KKTC	4.444.123,30

TEKSTİL	
İTALYA	12.789.891,27
ABD	5.526.045,79
ALMANYA	4.206.157,23
İSPANYA	3.936.347,89
RUSYA	3.491.279,91
MİSİR	3.434.184,89
POLONYA	2.987.234,48
BULGARİSTAN	2.786.703,27
BANGLADEŞ	2.739.448,05
YUNANİSTAN	2.304.433,07

HUBUBAT, BAKLIYAT	
IRAK	22.109.942,19
SURİYE	13.415.598,98
MİSİR	5.925.145,14
SUUDİ ARABİSTAN	5.847.869,48
SUDAN	3.669.135,89
YEMEN	3.238.995,04
İTALYA	2.885.672,70
ALMANYA	2.774.080,96
İSRAİL	2.682.786,99
CEZAYİR	2.307.467,15

MOBİLYA, KAĞIT VE ORMAN	
IRAK	13.801.668,58
ALMANYA	6.995.058,45
LİBYA	2.748.454,94
SUUDİ ARABİSTAN	2.144.903,94
BİRLEŞİK KRALLIK	1.791.945,75
İRAN	1.784.274,65
İTALYA	1.635.129,50
FRANSA	1.412.765,23
TACİKİSTAN	1.385.302,92
HOLLANDA	1.093.836,35

KİMYEVİ MADDELER	
BAE	52.637.083,50
MİSİR	39.597.514,98
İSPANYA	34.256.117,65
SUUDİ ARABİSTAN	26.018.331,08
MALTA	22.046.884,47
BİRLEŞİK KRALLIK	21.290.225,81
İTALYA	19.839.757,84
YUNANİSTAN	18.278.765,25
NAMİBYA	16.674.000,00
FRANSA	15.629.106,23

BAZI HARCAMALAR
#OlmasadaOlur
AMA EĞİTİM OLMAZSA OLMAZ.

*Bu bayram siz de
Darüŝŝafaka'ya bađıŝ yapın,
annesi ya da babası hayatta olmayan
çocuklarımızın geleceğini aydınlatın.*

Bayram Bađıŝı İçin:
0850 222 1863

www.darussafaka.org

Darüŝŝafaka
1863
CEMİYET

Your promise. Delivered.

DOĞRU HAMLE RİSK DEĞİLDİR

Global servis ağı, servis güvenirliği ve sektördeki asırlık tecrübesiyle Maersk Line, ticarete bir adım nde olmanızı sağlar.

